

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	554
Land:	Iran
Kilde:	Dansk Flygtningehjælp
Titel:	Landeprofil - Iran
Udgivet:	December 2013
Optaget på baggrundsmaterialet:	2. januar 2014

IRAN
December 2013

Dansk Flygtningehjælps landeprofiler er et uddrag af aktuelle, asylrelevante baggrundsoplysninger om et enkelt land. Landeprofilerne er baseret på oplysninger indsamlet af andre aktører og er således ikke et udtryk for Dansk Flygtningehjælps egne oplysninger eller holdninger. Dansk Flygtningehjælp er en privat, humanitær organisation, der arbejder med flygtninge og fordrevne i mere end tredive lande samt med rådgivning af asylansøgere i Danmark.

Indhentelse af oplysninger afsluttet i november 2013.

1	GENERELLE OPLYSNINGER OM GEOGRAFISKE OG DEMOGRAFISKE FORHOLD.....	5
2	HISTORISK UDVIKLING I HOVEDTRÆK	5
3	DEN SENESTE POLITISKE UDVIKLING.....	7
4	GENERELT OM SIKKERHEDS- OG MENNESKERETTIGHEDSSITUATIONEN	8
4.1	SIKKERHEDSAPPARATET	8
4.1.1	<i>Revolutionsgarden – også kaldet Pasdaran eller Sepah.....</i>	9
4.1.2	<i>Basij.....</i>	10
4.1.3	<i>Ministeriet for efterretninger og sikkerhed (Ministry of Intelligence and Security/MOIS også kaldet Vevak eller Ettela'at).....</i>	10
4.2	KORRUPTION	10
4.3	ANHOLDELSE, FRIHEDSBERØVELSE OG RANSAGNING	11
4.4	TORTUR.....	11
4.5	RETSSYSTEMET.....	12
4.5.1	<i>Stævninger, udrejseforbud og kaution.....</i>	14
4.6	FÆNGSELSFORHOLD	15
4.7	DØDSSTRAF.....	15
4.8	YTRINGSFRIHED.....	16
5	GRUPPER I SÆRLIG RISIKO	17
5.1	RELIGIØSE MINDRETAL	18
5.1.1	<i>Kristne</i>	19
5.1.2	<i>Bahá'í.....</i>	24
5.1.3	<i>Sunnimuslimer.....</i>	24
5.1.4	<i>Ahl-e-haqq (Yarsan).....</i>	25
5.2	ETNISKE MINORITETER	25
5.2.1	<i>Kurdere.....</i>	26
5.2.2	<i>Azerier</i>	27
5.2.3	<i>Ahwazi-arabere.....</i>	28
5.2.4	<i>Baluchere</i>	28
5.3	POLITISK OPPOSITION	29
5.3.1	<i>Deltagelse i demonstrationerne i 2009</i>	29
5.3.2	<i>Kurdisk opposition</i>	30
5.3.3	<i>Monarkister.....</i>	35
5.3.4	<i>Mujahedin-e Khalq Organisation – MEK/MKO (også kendt som People's Mojahedin Organisation of Iran (PMOI).....</i>	35
5.3.5	<i>Studerer aktiviteter</i>	36
5.3.6	<i>Politisk aktivitet i udlandet.....</i>	36
5.4	KURDERE FRA AL-TASH LEJREN.....	37
5.5	KVINDER	38
5.5.1	<i>Pas og udrejse.....</i>	39
5.5.2	<i>Dress code.....</i>	39
5.5.3	<i>Æresdrab</i>	40
5.6	UTROSKAB OG FØRÆGTESKABELIGE FORHOLD.....	40
5.7	HOMOSEKSUELLE.....	42
5.8	MENNESKERETTIGHEDSFORKÆMPERE OG NGO AKTIVISTER.....	43
5.9	AFVISTE ASYLANSØGERE, DER VENDER TILBAGE TIL IRAN.....	44
6	DANSK ASYLPRAKSIS	45

6.1	KØNSRELATEREDE KONFLIKTER	46
6.2	ANSØGERE FRA AL-TASH	47
6.3	DEN GRØNNE BEVÆGELSE/DEMONSTRATIONER I 2009	47
6.4	KURDISK POLITISK AKTIVITET	49
6.5	FAMILIEMEDLEMMER AKTIVE	49
6.6	ANDRE AKTIVITETER AF POLITISK KARAKTER.....	50
6.7	KONFLIKTER I ØVRIGT MED DE IRANSKE MYNDIGHEDER	51
6.8	KONVERTERING - RELIGION	52
6.9	POLITISKE AKTIVITETER I DANMARK (SUR PLACE)	53
7	UDSENDELSE	54
	LITTERATURFORTEGNELSE	56

1 Generelle oplysninger om geografiske og demografiske forhold

Iran ligger i det sydvestlige Asien og er omgivet af nabolandene Irak, Tyrkiet, Armenien, Aserbajdsjan, Turkmenistan, Afghanistan og Pakistan. Landet er ca. 1,6 millioner km² stort og har en befolkning på ca. 75 millioner.¹ Befolkningstallet steg dramatisk gennem den seneste halvdel af det 20. århundrede. Mere end halvdelen af befolkningen er under 24 år.²

Etnisk er befolkningen meget sammensat og består således af ca. 61% persere, 16% azerier, 10% kurdere, 6% lur, 2% baluchere, 2% arabere, 2% turkmenere og andre tyrkiske stammer samt 1% øvrige minoriteter.³

Det officielle sprog er persisk, herudover tales bl.a. azeri tyrkisk og andre tyrkiske dialekter, kurdisk, luri, baluchi og arabisk.

Det iranske landskab er præget af bjergkæder. En række bjergkæder omkranser landets store, centrale højslette. Højsletten har ekstremt fastlandsklima med meget høje sommertemperaturer og kolde vintre. Endnu varmere er lavlandet mod syd, hvor nogle af verdens højeste temperaturer er målt. Iran har nogle af verdens største olie- og naturgasreserver.

2 Historisk udvikling i hovedtræk

Fra omkring 1000 f. Kr. befolkede iranske stammer efterhånden Iran. I Khuzistan eksisterede allerede den højt udviklede elamitiske civilisation. Det var de to iranske stammer, mederne og perserne, der kom til at besidde de vestlige områder.⁴

I år 636 bukkede den persiske hær under for de fremstormende arabere, og riget kom stykke for stykke i arabernes magt. Under den arabiske besættelsesmagt påbegyndtes islamiseringen af det iranske rige.⁵

I begyndelsen af 2. verdenskrig blev den daværende shah styrtet af de allierede og efter krigen samledes shahens modstandere sig og landet blev ledet af Muhammad Mossadeq. I 1951 nationaliserede Mossadeq olieindustrien og udløste en krise i forholdet til både USA og Storbritannien. I 1953 blev Mossadeq fældet ved et kup begået af hæren med aktiv støtte fra CIA, og shahen blev herefter genindsat.

¹ Tal for 2011 fra UNFPAs landeprofil på Iran: <http://iran.unfpa.org/Country%20Profile.asp>

² Ibid.

³ CIA: The World Fact Book - Iran. <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ir.html>

⁴ Den Store Danske Encyklopædi: www.denstoredanske.dk

⁵ Ibid.

Efter en langvarig periode med stabilitet blev den økonomiske situation i 1977 forværret, og oppositionen mod shahen begyndte at vokse betydeligt. Oppositionen bestod blandt andet af venstreorienterede, liberale og islamiske aktivister, og de stærkeste viste sig snart at være støtter til Ayatollah Ruhollah Khomeini, som på daværende tidspunkt var i eksil i Paris. Efter en periode med strejker og demonstrationer blev shahen tvunget til at forlade Iran i januar 1979, og Khomeini kom til landet umiddelbart efter. Den iranske islamiske republik blev oprettet i 1979.

Khomeini blev udnævnt til religiøs overhoved, og Ali Khamenei blev valgt til præsident i oktober 1979. Efter Khomeinis død i 1989 blev Khamenei udnævnt til religiøs overhoved.

Fra 1997 til 2005 var Mohammed Khatami præsident. Khatami blev hovedsageligt valgt af unge, kvinder og middelklassen på et reformprogram om etablering af politiske partier, indførelse af retsstatsprincipper og en socialt orienteret politik. Khatami formåede dog ikke at få de lovede reformer gennemført, hvilket førte til frustration og modløshed i befolkningen.

I juni 2005 blev den stærkt konservative Mahmoud Ahmadinejad valgt som Khatamis efterfølger. I et land præget af stor arbejdsløshed og inflation blev han fremstillet, og af mange opfattet, som en folkets mand, der forstod sig på iranernes hverdagsproblemer.

Op til valget i 2009 søgte flere end 450 kandidater om tilladelse til at opstille til valget, men kun fire kandidater blev godkendt af Vogternes Råd. Den mest fremtrædende modkandidat til den siddende præsident Mahmoud Ahmadinejad var oppositionslederen Mir-Hossein Mousavi (tidligere premierminister i perioden 1981-1989) fra Det Islamiske Republikanske Parti.

Ifølge det officielle valgresultat opnåede Mahmoud Ahmadinejad 62,6% af stemmerne. Umiddelbart efter offentliggørelsen af dette resultat startede en spontan folkelig reaktion i Teheran mod det, som af nogle opfattedes som et manipuleret og fejlagtigt valgresultat. De massive demonstrationer i ugerne efter valget blev støttet af den tabende kandidat Mir-Hossein Mousavi og til dels af den tidligere præsident Mohammed Khatami, som satte spørgsmålstejn ved valgets legitimitet.

Der blev i løbet af efteråret og vinteren 2009 afholdt flere demonstrationer, som med vold og fatale konsekvenser blev opløst af sikkerhedsstyrkerne og det religiøse politi Basij.

3 Den seneste politiske udvikling

Ved parlamentsvalget i 2012 blev mange kandidater, herunder kandidater der repræsenterede den reformvenlige opposition, udelukket fra at deltage. Magtkampen mellem Ahmadinejad og Khamenei blev tydelig under parlamentsvalget. Khamenei blev vinderen af denne magtkamp med langt flere af sine støtter valgt ind i parlamentet. Et resultat af magtkampens udfald sås bl.a. da parlamentet senere samme måned for første gang nogensinde indkaldte præsidenten til at svare på kritiske spørgsmål om dårlig ledelse og ulydighed.⁶

686 personer registrerede deres kandidatur op til præsidentvalget den 14. juni 2013. Samtlige 30 kvindelige kandidater, daværende præsident Ahmadinejads foretrukne kandidat, den tidligere efterretningsschef Esfandiar Mashaei, den tidligere præsident Rafsanjani samt andre prominente kandidater blev alle afvist af Vogternes Råd.⁷ En af de otte godkendte kandidater var den moderate præst og tidligere chefforhandler om Irans atomprogram Hassan Rouhani. En anden moderat kandidat, Mohammad Reza Aref, trak sit kandidatur med henblik på at lade de moderate stemmer samle sig om Rouhani, som senere betegnede sin sejr, som 'victory of moderation over extremism'.⁸

Valgdeltagelsen var højere end ventet. Flere kilder vurderede op til valget, at oppositionen var knækket, og at de der ikke var flygtet, eller fortsat sad fængslet efter urolighederne i 2009, havde opgivet og næppe ville stemme ved præsidentvalget.⁹ Op til valget fik Rouhani imidlertid støtte fra mange prominente reformvenlige politikere, herunder de tidligere præsidenter Khatami og Rafsanjani, der opfordrede vælgerne til at stemme og ikke boykotte valget.¹⁰

Ved præsidentvalget den 14. juni 2013 fik Hassan Rouhani netop over 50% af stemmerne, og vandt således valget uden at skulle ud i en anden valgrunde. Lørdag den 3. august blev han taget i ed som præsident af den øverste leder Ayatollah Khamenei.

⁶ Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation (ACCORD) Country Report on Iran, September 2013. s. 20ff.

⁷ Freedom House: Freedom in the World 2013 – Iran. Januar 2013

⁸ BBC artikel: Iran election: President-elect Hassan Rouhani hails win. 16. Juni 2013.

⁹ Danish Immigration Service: Danish Refugee Council; LandInfo: Report on fact-finding mission (situation and treatment of Christians and Christian converts; adultery and relations outside marriage; situation of Kurds; participation in post election protests; judiciary; exit procedures; ethnic Khavaris), February 2013. S. 53. Samt Congressional Research Service: Iran: U.S. Concerns and Policy Responses. Juni 2013. S. 11.

¹⁰ Politiken online: Iranske vælgere overrasker igen. 14. Juni 2013

Under valgkampen lovede Rouhani bl.a. at arbejde for en forbedring af forholdet til vesten og en lettelse af de internationale sanktioner mod Iran, løsladelse af politiske fanger, lige rettigheder for kvinder og mindre indgriben i befolkningens privatliv.¹¹

I september 2013 blev den kendte menneskerettighedsadvokat Nasrin Sotoudeh løsladt efter at have afsonet 2 års fængsel af en dom på seks år. Amnesty International udtalte i forbindelse med løsladelsen:

*“The release of Nasrin Sotoudeh and others must mark a fundamental shift in Iran’s policies on human rights and the way the authorities deal with peaceful activists and critics. Otherwise it risks being seen as a calculated public relations stunt ahead of the UN General Assembly meeting in New York next week.”*¹²

4 Generelt om sikkerheds- og menneskerettighedssituationen

Menneskerettighedssituationen er meget kritisabel og har været det i mange år. Mange kilder har peget på en markant forværring, siden de konservative med Ahmadinejad i spidsen kom til magten i 2005, og en yderligere forværring efter præsidentvalget i juni 2009. Forværringen afspejles blandt andet i et stigende antal fængslinger og henrettelser. Overtrædelser af menneskerettighederne omfatter blandt andet udenretlige og vilkårlige henrettelser, anvendelse af tortur, vilkårlige arrestationer, livstruende fængselsforhold, manglende retsbeskyttelse, unfair rettergang, forfølgelse af politiske dissidenter og menneskerettigheds-forkæmpere, diskrimination af kvinder, religiøse og etniske mindretal samt restriktioner i blandt andet forsamlings-, ytrings-, bevægelses- og religionsfriheden.¹³

I forbindelse med fremlæggelsen af sin seneste rapport den 23. oktober 2013, hilste FN’s Special Rapporteur on the Situation of Human Rights in the Islamic Republic of Iran, Ahmed Shaheed, præsident Rouhanis positive signaler og løsladelsen af adskillige samvittighedsfanger velkommen, men udtalte samtidig: *“..whether these preliminary steps will result in tangible and sustainable systemic reforms that address concerns raised previously by the General Assembly and by the human rights mechanisms remains to be seen.”*¹⁴

4.1 Sikkerhedsapparatet

Ansvar for sikkerhed og retshåndhævelse er fordelt på flere forskellige organer, herunder paramilitære grupper og civilklædte efterretningsagenter, der både komplementerer og overlapper hinanden.

¹¹ Aljazeera: Latest results put Rouhani ahead in Iran poll. 15. Juni 2013

¹² Amnesty International: Iran releases prominent human rights lawyer. 18. September 2013.

¹³ Amnesty International: Report 2013 - The State of the World’s Human Rights – Iran. Maj 2013. US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013.

¹⁴ Statement by Mr. Ahmed Shaheed, Special Rapporteur on the Situation of Human Rights in the Islamic Republic of Iran, 68th session of the General Assembly, 23 October 2013.

At sikkerhedsapparatet har været brugt mod politiske opponenter og andre kritikere beskrives af flere kilder. US Department of State skriver således i deres 2012 rapport: ”Regular and paramilitary security forces, such as the Basij, committed numerous human rights abuses, including acts of violence against protestors and public demonstrations. There was no transparent mechanism to investigate or punish security force abuses and no reports of government actions to discipline abusers.”¹⁵

Tilsvarende fremgår det af Amnesty International’s 2013 rapport: ”Government critics and opponents were arbitrarily arrested and detained by security forces. They were held incommunicado for long and denied medical care. Many were tortured or otherwise ill-treated. Tens were sentenced to prison terms after unfair trials.”. At disse overgreb foregår straffrit fremgår senere i samme rapport: “The security forces continued to torture and otherwise ill-treat detainees with impunity.”¹⁶

Videre om straffrihed for overgreb begået af sikkerhedsstyrkerne: “The government took few steps to prosecute, punish, or otherwise hold accountable officials who committed abuses. Members of the security forces detained in connection with abuses were frequently released soon after their arrest, and judicial officials did not prosecute offenders. Impunity remained pervasive throughout all levels of government and the security forces.”¹⁷

De dele af sikkerhedsapparatet, der oftest ses nævnt i asylansøgninger, skal her fremhæves.

4.1.1 Revolutionsgarden – også kaldet Pasdaran eller Sepah

Revolutionsgarden er hovedansvarlig for Irans interne sikkerhed og er en kompleks sammensætning af militære enheder, efterretningstjenester, hemmelige- og specialstyrker, politi, paramilitære grupper og virksomhedsgrupper med globale aktiviteter.¹⁸ Revolutionsgarden blev etableret kort efter revolutionen i 1979 med det formål at forsvare det islamiske system. Revolutionsgarden har tætte bånd til den øverste leder, Ayatollah Ali Khamenei, og spiller en betydelig rolle i Iran, både militært, politisk og økonomisk.¹⁹

Revolutionsgarden administrerer en selvstændig afdeling i Evin fængslet i Teheran, hvor politiske aktivister har været tilbageholdt. Det almindelige fængselstilsyn har ikke adgang hertil.²⁰

¹⁵ US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, afsnit 1D

¹⁶ Amnesty International: Report 2013 – The State of the World’s Human Rights – Iran. Maj 2013.

¹⁷ US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, indledning

¹⁸ World Security Network, Iran’s Intelligence and Security Services, 29. November 2010

¹⁹ BBC NEWS: Profile: Iran's Revolutionary Guards. 18. Oktober 2009

²⁰ Freedom House, Countries at the Crossroads – Iran. 2012

4.1.2 Basij

Basij er en paramilitær frivillig styrke bestående af både mænd og kvinder og unge og gamle, der fungerer som den islamiske republiks øjne og ører, og overvåger, at befolkningen overholder de islamiske regelsæt. Basij kontrollerer blandt andet, at kvinder overholder reglerne for anstændig påklædning og ikke bruger make up eller færdes offentligt i mandligt selskab, der ikke er tæt familie eller ægtefælle.²¹ Basij har organisationer i alle byer og områder. De er under Revolutionsgardens kontrol, men agerer også ofte på egen hånd i deres jagt på politiske aktivister.²²

4.1.3 Ministeriet for efterretninger og sikkerhed (Ministry of Intelligence and Security/MOIS også kaldet Vevak eller Ettela'at)

Ministeriet for efterretninger og sikkerhed (MOIS) bekæmper opposition mod det iranske regime både nationalt og internationalt, og har ansvar for både national og udenlandsk efterretningsvirksomhed. MOIS fungerer som en - i forhold til Revolutionsgarden - mere traditionel efterretningstjeneste.

MOIS oplyses at have særlig fokus på Mujahedin e-Khalq (MKO), the National Council of Resistance of Iran (NCRI), monarkister, kurdiske dissidenter og venstreorienterede grupper.²³

MOIS driver angiveligt ligesom Revolutionsgarden egne fængsler.²⁴

4.2 Korruption

Korruption er udbredt i alle dele af det iranske samfund. US Department of State skriver: *"The law provides criminal penalties for official corruption, but the government did not implement the law effectively, and corruption was a serious and ubiquitous problem. Officials in all three branches of government frequently engaged in corrupt practices with impunity. Many officials expected bribes for providing even routine service. Individuals routinely bribed officials to obtain permits for illegal construction."*²⁵

Iran var nr. 133 ud af i alt 176 lande på Transparency Internationals 2012 korruptions-index.²⁶

Den amerikanske ambassade i Ankara oplyser, at det er muligt at bestikke sig til falske dokumenter: *"...documents are easy to get in Iran through bribery and connections. It is also possible to change documents through bribery."*

²¹ World Security Network, Iran's Intelligence and Security Services, 20. November 2010

²² US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, sektion 1D

²³ Jane's Sentinel Security Assessment, updated 30 January 2013. Refereret i UK Home Office: Iran - Country of Origin Information Report. September 2013, pkt. 9.04

²⁴ Amnesty International: 'We are ordered to crush you' - Expanding repression of dissent in Iran. February 2012, p.21.

²⁵ US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, sektion 4.

²⁶ Transparency International: Corruption by Country. http://transparency.org/country#IRN_DataResearch_SurveysIndices

For instance, the source has seen cases where applicants for immigration benefits via a marriage to a U.S. citizen have been able to erase mention of a current spouse in Iran from their documents through a bribe to a civil official.’²⁷

Flere kilder vurderer, at det ikke er muligt at bestikke sig vej gennem den internationale lufthavn i Teheran, mens andre ikke vil udelukke, at det kan lade sig gøre og bl.a. henviser til, at de fleste iranere har et stort netværk *“Everybody has connections in Iran”* udtaler en kilde.²⁸

4.3 Anholdelse, frihedsberøvelse og ransagning

Vilkårlig anholdelse og frihedsberøvelse er forbudt i Iran, men finder jævnligt sted. Revolutionsgardens efterretningstjeneste oplyses til tider at gennemføre arrestationer uden retskendelse, og sikkerhedsstyrkerne anvender generelle stævninger, når demonstranter eller andre, der opfattes som modstandere af regeringen, arresteres.²⁹

Videre oplyser US Department of State, at: *“Authorities commonly used arbitrary arrests to impede allegedly illegal antiregime activities. Often plainclothes officers arrived unannounced at homes or offices, arrested persons, conducted raids, and confiscated private documents, passports, computers, electronic media, and other personal items without warrants or other assurances of due process.”³⁰*

I sin rapport fra marts 2012 skriver Ahmed Shaheed, FN’s Special Rapporteur on the Situation of Human Rights in the Islamic Republic of Iran, ligeledes: *“Reports recently conveyed to the Special Rapporteur, however, suggest that, despite these legal provisions, violations of due process rights are chronic, reducing the likelihood of a fair trial; for example, the majority of persons interviewed for the present report maintained that they were not presented with a warrant or reason for arrest during their interrogations. Several interviewees reported that they had endured unlawful searches and seizures, and had been held for weeks, even months, in solitary confinement without being informed of their charges.”³¹*

4.4 Tortur

Den iranske forfatning forbyder brugen af alle former for tortur med henblik på at få tilståelser eller information, og bestemmelser i den iranske straffelov foreskriver, at torturhandlinger skal straffes. Der er dog fortsat omfattende rapporteringer om tortur og grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling.³² Særligt Evin fængslet i Teheran og de uofficielle fængsler er berøgt for brug af tortur.³³

²⁷ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p 68

²⁸ Ibid p. 67.

²⁹ US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, sektion 1D.

³⁰ Ibid.

³¹ Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran: March 2012 report. Punkt 28.

³² Amnesty International: Report 2013 – The State of the World’s Human Rights – Iran. Maj 2013.

³³ US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, sektion 1C

Tortur rapporteres ofte brugt med henblik på at opnå tilståelse. Påstande om tortur ignoreres rutinemæssigt af domstolene og undersøges ikke. Domstolene accepterer tilståelser opnået under brug af tortur.³⁴

Vedrørende den udbredte brug af tortur skriver FN's Menneskerettighedskomite: *"The Committee is deeply concerned about reports of the widespread use of torture and cruel, inhuman or degrading treatment in detention facilities, particularly of those accused of national security-related crimes or tried in Revolutionary Courts, some of which have resulted in the death of the detainee."*³⁵

Risikoen for at blive udsat for tortur er stor i forbindelse med tilbageholdelse, ikke mindst hvis den tilbageholdte er kurder: *"The source emphasized that torture is a common part of detention, particularly when the detainee is a Kurd. The source added that the Iranian Intelligence service can arrest and torture people for no given reason, primarily to create fear among the population."*³⁶

Den iranske straffelov tillader amputation og pisk for en række forbrydelser, herunder tyveri, moharebeh (fjendskab mod Gud) og visse seksuelle handlinger.³⁷

Ahmed Shaheed, FN's Special Rapporteur on the Situation of Human Rights in the Islamic Republic of Iran henviser til rapporter, om at 123 personer blev pisket i perioden fra 1. juli 2012 til 30. juni 2013 for forbrydelser såsom 'opstandelse', 'umoralsk adfærd', alkoholindtagelse, 'illegale forhold' eller homoseksuelle handlinger. Samme sted udtrykkes bekymring over rapporter om, at en maskine, der mere effektivt kan gennemføre amputationer, var blevet bygget og installeret på en offentlig plads i januar 2013.³⁸

4.5 Retssystemet

Efter revolutionen i 1979 blev retssystemet indrettet i overensstemmelse med den islamiske tradition baseret på Koranen, Sunna, og andre islamiske kilder. Forfatningen foreskriver, at domstolsvæsenet skal være "en uafhængig institution", men i praksis er retssystemet genstand for politisk indflydelse.³⁹ Forfatningen bestemmer, at lederen af domstolene skal være en gejstlig valgt af den øverste leder. De islamiske Revolutionsdomstole prøver lovovertrædelser vedrørende den indre eller ydre sikkerhed,

³⁴ Amnesty International: 'We are ordered to crush you' - Expanding repression of dissent in Iran. February 2012, p. 21

³⁵ Human Rights Committee: Consideration of reports submitted by States parties under article 40 of the Covenant, Concluding observations of the Human Rights Committee, Islamic Republic of Iran. November 2011, pkt. 14.

³⁶ Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds; On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013, p. 51.

³⁷ Human Rights Committee: Consideration of reports submitted by States parties under article 40 of the Covenant, Concluding observations of the Human Rights Committee, Islamic Republic of Iran. November 2011, pkt. 16.

³⁸ Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran: Oktober 2013 Report. Punkt 28.

³⁹ US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, sektion 1D

narkotikakriminalitet, grov økonomisk kriminalitet, officiel korruption, fornærmelse af den øverste leder, forbrydelser mod gud og terrorisme.⁴⁰ En særlig gejstlig domstol undersøger påståede overtrædelser inden for det religiøse system, men er også set behandle sager omhandlende læfolk⁴¹, og en militær domstol undersøger forbrydelser forbundet med militær- eller sikkerhedsstyrker.

Retssager beskrives generelt som unfair; dog fremhæves sagerne ved Revolutionsdomstolen og andre særlige domstole som særdeles unfair. Retssager ved Revolutionsdomstolen holdes ofte bag lukkede døre. Tiltalte nægtes jævnligt adgang til en advokat og retssagerne afvikles til tider på ganske få minutter.⁴²

Ifølge forfatningen og strafferetsplejeloven har en sagsøgt ret til en offentlig rettergang, formodning om uskyld til det modsatte er bevist, en advokat efter hans eller hendes valg og appelmulighed i de tilfælde, der kan give høje straffe. Disse rettigheder bliver ikke overholdt i praksis, hvor offentlige retssager ofte er de rene skueprocesser, tiltalte sjældent har adgang til at konfrontere deres anklagere og kun uregelmæssigt gives adgang til anklagemyndighedens bevismateriale.⁴³

Korruption og nepotisme er udprægede problemer særligt ved de underordnede domstole.⁴⁴

Aktivister og personer kritiske over for regeringen sigtes ofte for uklare forbrydelser såsom ”handlinger imod den nationale sikkerhed”, ”udbredelse af propaganda mod systemet” eller ”fornærmelse af Irans ledere”.⁴⁵ Såfremt den vedtagne lovgivning ikke foreskriver, hvordan et givent spørgsmål skal vurderes, er dommerne af regeringen blevet opfordret til at give forrang til ”egen viden” og fortolkning af Sharia. I henhold til Sharia kan dommeren finde en person skyldig baseret på dommerens ’guddommelige viden’ eller afsige en mild dom for drab, hvis den dræbte fortjente at dø.⁴⁶

I en rapport fra 2011 skriver FN’s Menneskerettighedskomite: *“The Committee is deeply concerned about the frequent violations of fair trial guarantees provided for under the Covenant, especially in the Revolutionary Courts and the Evin Prison Court. It is also concerned about the invocation by judicial officials of the mahdoor-ol-dam (deserving of death) definition in their rulings (arts. 14 and 6).”*⁴⁷

⁴⁰ Landinfo: Iran: Rettsvesenet i Den islamske republikken Iran. August 2011, p. 11

⁴¹ GlobaLex: UPDATE: A Guide to the Legal System of the Islamic Republic of Iran. Februar 2011.

⁴² Amnesty International: ‘We are ordered to crush you’ - Expanding repression of dissent in Iran. February 2012, p. 23.

⁴³ US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, sektion 1E.

⁴⁴ Landinfo: Rettsvesenet i Den islamske republikken Iran. August 2011, p. 19.

⁴⁵ Freedom House: Report on civil rights, rule of law, anticorruption and transparency 2012. September 2012.

⁴⁶ US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, sektion 1E.

⁴⁷ UN Human Rights Committee: Consideration of reports submitted by States parties under article 40 of the Covenant: Concluding observations of the Human Rights Committee - Islamic Republic of Iran. November 2011, pkt. 21.

At domstolene ikke altid formår at afsige objektive og korrekte domme, og at retsplejen uden for Teheran muligvis er endnu ringere, fremgår af en udtalelse fra Amnesty International refereret i en dansk fact-finding rapport fra februar 2013: *“Case outcomes, they [Amnesty International] suggested, appear to depend more on the type of case; the people involved and the differing forms of power, or leverage that parties to the matter might have rather than the objective merits of a given case. There is anecdotal evidence that the administration of justice in the provinces is even weaker than in Tebran.”*⁴⁸

Om politisk motiverede domme og uproportionale straffe fremgår det af en Foreign & Commonwealth Office Rapport: *“Many charges are politically motivated and discriminatory, and sentences are excessive in relation to the crime (including two men found guilty of a third offence of drinking alcohol who were given death sentences).”*⁴⁹

Masseretssager i august 2009 mod deltagere i demonstrationerne efter præsidentvalget betegnes af Amnesty International som ”grossly unfair”. Amnesty vurderer, at samtlige anklagede blev nægtet adgang til advokat og blev holdt i isolation i adskillige uger op til retssagerne. Uddrag fra retssagerne, hvor de anklagede ”tilstod”, blev vist på nationalt TV. ”Tilståelserne” formodes at være et resultat af tortur under fængsling.⁵⁰

4.5.1 Stævninger, udrejseforbud og kaution

En stævning udstedes af den relevante domstol og overleveres af politiet til den pågældende person. Ved overleveringen udleveres originalen, mens kopien underskrives af modtageren og returneres til domstolen. Dog sker det, at uerfarne politifolk udleverer kopien og returnerer originalen til domstolen. Stævningen kan overleveres til et familiemedlem, en nabo eller afleveres i postkassen, hvis pågældende person ikke er til stede. Efter gentagne stævninger kan en person dømmes in absentia. Hvis der ikke er en kendt adresse, kan en person stævnes ved offentliggørelse af stævningen i avisen. En måned eller mere efter offentliggørelse i avisen kan der ske domfældelse in absentia.⁵¹

Vedrørende en stævnet persons mulighed for at udrejse af landet udtaler en kilde, refereret i en dansk fact-finding rapport, således: *“About the possibility of leaving the country if a person has been summoned to the court, the sources stated that in major fraud cases, a suspect would be banned from leaving the country. A private plaintiff may also request that the suspect be banned from leaving the country while the case is ongoing. However, if the case involves theft for example, and the accused has been released on bail, the person will be able to leave the country.”*⁵²

⁴⁸ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 64.

⁴⁹ Human Rights and Democracy: The 2012 Foreign & Commonwealth Office Report. April 2013, p. 177

⁵⁰ Amnesty International, Annual Report 2010, 28. maj 2010

⁵¹ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 60.

⁵² Ibid p. 60f

Mr. Hossein Abdy, chef for Pas og Visum Departementet udtaler sig om samme emne: *“When asked if a person released on bail, before any ruling has been made by the court, is able to exit Iran, Mr. Hossein Abdy explained that whether or not such a person would be able to leave the country depends on the bail and what is stated explicitly by the court issuing the bail regarding possible issues in this regard.”*⁵³

Løsladelse mod kaution er tilsyneladende muligt i stort set alle typer straffesager. Dog muligvis ikke i sager vedrørende national sikkerhed og alvorlig svindel. I drabssager kræver løsladelse mod kaution, at de efterladte accepterer dette. Kaution kan fastsættes som et kontant beløb, en bankgaranti, en forretningslicens eller skødet på en fast ejendom.⁵⁴

Vedrørende løsladelse mod kaution skriver US Department of State: *“The courts set prohibitively high bail, even for lesser crimes, and in many cases courts did not set bail. Authorities often compelled detainees and their families to submit property deeds to post bail. Persons released on bail did not always know how long their property would be retained or when their trials would be held, which effectively silenced them for fear of losing their families’ property.”*⁵⁵

4.6 Fængselsforhold

Om forholdene for frihedsberøvede myndighedskritikere udtaler Amnesty International: *“They were held incommunicado for long periods and denied medical care. Many were tortured or otherwise ill-treated.”*⁵⁶

US Department of State beskriver fængselsforholdene som barske og livstruende.⁵⁷

I FN's Menneskerettighedskomites rapport fra 2011 udtrykkes stor bekymring i forhold til de mange rapporter om brug af tortur og umenneskelig behandling i iranske fængsler. Videre udtrykkes bekymring over lange varetægtsfængslinger og brug af isolation.⁵⁸

4.7 Dødsstraf

I Iran er der dødsstraf for blandt andet mord, trusler mod statens sikkerhed, fjendskab mod gud (moharebeh), narkotikakriminalitet, røveri, utroskab og homoseksualitet. Bestemmelserne kritiseres fra flere sider for at være vage og generelle.⁵⁹

⁵³ Ibid p. 69

⁵⁴ Ibid p. 61f

⁵⁵ US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, afsnit 1D

⁵⁶ Amnesty International: Report 2013 - The State of the World's Human Rights – Iran. Maj 2013

⁵⁷ US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, afsnit 1C

⁵⁸ UN Human Rights Committee: Consideration of reports submitted by States parties under article 40 of the Covenant: Concluding observations of the Human Rights Committee - Islamic Republic of Iran. November 2011, pkt. 14 og 18.

⁵⁹ UN Human Rights Committee: Consideration of reports submitted by States parties under article 40 of the Covenant: Concluding observations of the Human Rights Committee - Islamic Republic of Iran. November 2011, pkt. 12.

Angiveligt er en del af de, der henrettes for f.eks. narkokriminalitet, reelt politiske dissidenter.⁶⁰

Iran er det land i verden efter Kina, hvor der gennemføres flest henrettelser. I 2012 gennemførtes ifølge officielle tal 314 henrettelser, dertil kommer troværdige rapporter om yderligere 230 henrettelser.⁶¹ Tre kvinder blev henrettet i 2012, mens det er uvist om mindreårige blev henrettet.⁶²

Forbrydelsen 'fjendskab mod gud' (moharebeh) beskrives som væbnet modstand mod staten. Men bestemmelsen har også været anvendt i sager, hvor den tiltalte ikke har grebet til våben, men alene har været medlem, eller menes at have været medlem, af en illegal organisation.⁶³ Angiveligt er mindst ni politiske fanger dømt for 'Moharebah' blevet henrettet siden 2009.⁶⁴

Stening som straf for utroskab eller seksuelt samkvem uden for ægteskabet var egentlig fjernet i forslaget til ny straffelov, men blev genindsat af Vogternes Råd.⁶⁵ Der findes ingen officielle oplysninger, men ifølge flere kilder er ti personer dømt for utroskab og afventer dødsstraf ved stening.⁶⁶ Stening fandt så vidt vides senest sted i 2009⁶⁷. Stening eller anden dødsstraf for utroskab forudsætter øjenvidner eller den tiltaltes tilståelse.⁶⁸

Den nye straffelov opretholder muligheden for dødsstraf til mindreårige.⁶⁹ Iransk lovgivning tillader dødsstraf til mindreårige helt ned til 9 år for piger og 15 år for drenge. I 2012 sad der over 100 mindreårige på dødsgangen.⁷⁰

4.8 Ytringsfrihed

Der er i princippet ytrings- og pressefrihed i Iran, medmindre udøvelsen af disse rettigheder er i modstrid med islamiske principper eller folkelige rettigheder.⁷¹ I realiteten er ytringsfriheden ifølge adskillige kilder underlagt alvorlige begrænsninger. Freedom House skriver således: "*The Press Court has extensive power to prosecute journalists for such vaguely worded offenses as "mutiny against Islam," "insulting legal or real persons who are*

⁶⁰ Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds - On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013, p. 15f

⁶¹ Amnesty International: Death Sentences and Executions – 2012. April 2013, p. 31

⁶² Ibid, p. 31

⁶³ Ibid, p. 32

⁶⁴ Freedom House: Report on civil rights, rule of law, anticorruption and transparency 2012. September 2012

⁶⁵ Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran: Oktober 2013 Report. Punkt 18

⁶⁶ Amnesty International: Report 2013 – The State of the World's Human Rights – Iran. Maj 2013 og Human Rights Watch: Iran: Proposed Penal Code Retains Stoning. Juni 2013

⁶⁷ Human Rights Watch: Iran: Proposed Penal Code Retains Stoning. Juni 2013.

⁶⁸ Ibid.

⁶⁹ Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran: Oktober 2013 Report. Punkt 18

⁷⁰ Human Rights Watch: World Report 2013 – Iran. Januar 2013

⁷¹ US Department of State Department: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, afsnit 2A

lawfully respected,” and “propaganda against the regime.” The use of “suspicious sources” or sources that criticize the government is also forbidden. Numerous periodicals were closed for morality or security offenses in 2012, including the independent newspaper Maghreb, which was found in violation of press laws following its publication of a cartoon of Ahmadinejad.”⁷²

Mindst 40 journalister og 29 bloggere og on-line aktivister antages at afsone fængselsstraffe, dømt for forbrydelser mod den nationale sikkerhed eller forbrydelser af politisk natur, herunder udbredelse af propaganda mod staten. Alene mellem 25. og 27. januar 2013 blev 15 journalister arresteret.⁷³ I november 2012 blev den indtil da tilsyneladende ukendte blogger Sattar Beheshti tortureret og dræbt under et forhør i Evin fængslet i Teheran.⁷⁴

67 internetcafeer blev lukket i juli 2013 og op til fem millioner hjemmesider er blokerede.⁷⁵ Ikke mindst på grund af den væsentlige betydning internettet havde for oppositionens aktiviteter i 2009, har de iranske myndigheder ført en aktiv kampagne mod internettet, og sofistikerede og omfattende kontrolmekanismer er blevet iværksat. Også telekommunikationssystemet er underlagt streng kontrol.⁷⁶

I forbindelse med en dansk fact-finding mission til Iran udtaler en ambassade således: *”The embassy (1) further explained that the Iranian authorities were one of the most experienced when it comes to surveillance and monitoring of the internet and mobile networks. The blocks of SMS traffic could even be quite inventive such as a previous block of all SMS messages comprising ‘dollar rate’.”⁷⁷*

Med henvisning til OpenNet Initiative skriver Freedom House i deres 2013 ‘Freedom of the Press’ rapport: *“the Iranian government has become one of the most sophisticated and pervasive filterers of online content in the world, and it has the technological capability to produce its own monitoring and filtering software.”⁷⁸*

5 Grupper i særlig risiko

De i det følgende omtalte grupper er udvalgt ud fra deres relevans i forhold til de grupper, der oftest ses at søge asyl i Danmark.

⁷² Freedom House: Freedom in the World 2013 – Iran. Januar 2013

⁷³ Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran: Oktober 2013 Report. Punkt 8

⁷⁴ US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, afsnit 1A

⁷⁵ Ibid, punkt 7

⁷⁶ Freedom House: Freedom on the Net 2012 – Iran. September 2012

⁷⁷ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 58

⁷⁸ Freedom House: Iran - Freedom of the Press 2013. (Maj 2013)

5.1 Religiøse mindretal

Ni procent af den iranske befolkning er sunnimuslimer (de fleste turkmenere, baluchere og kurdere), mens bahá'ier, kristne, jøder, mandæere og zoroastere tilsammen udgør én procent. De to største af de ikke-muslimske minoriteter er bahá'ier og kristne.⁷⁹

Det følger af forfatningen, at shia-islam er statsreligion, at andre muslimske trosretninger skal vises fuld respekt, og at de tre ikke-muslimske religiøse grupper, zoroastere, kristne og jøder anerkendes.⁸⁰

Ifølge Freedom House kan de anerkendte religioner dyrke deres tro uden indblanding fra de iranske myndigheder, når blot de afholder sig fra at missionere.⁸¹

De fleste kilder rapporterer om alvorlige begrænsninger i religionsfriheden i Iran.⁸² US Department of State oplyser desuden, at regeringens respekt for religionsfriheden forværredes i løbet af 2012.⁸³

Amnesty international skriver i en rapport fra 2012: *"Persecution of religious minorities, including converts to Christianity, Baha'is, dissident Shi'a clerics and members of the Ahl-e Haq and Dervish communities has increased since the 2009 presidential elections. Non-Muslims, especially the Baha'i community, have been increasingly demonized by Iranian officials and in the Iranian state-controlled media. In 2011, repeated calls by the Supreme Leader and other authorities to combat "false beliefs" – apparently an allusion to evangelical Christianity, Baha'ism and Sufism – appear to have led to an increase in religious persecution."*⁸⁴

United States Commission on International Religious Freedom skriver i april 2013: *"The government of Iran continues to engage in systematic, ongoing, and egregious violations of religious freedom, including prolonged detention, torture, and executions based primarily or entirely upon the religion of the accused... Physical attacks, harassment, detention, arrests, and imprisonment intensified. Even some of the recognized non-Muslim religious minorities protected under Iran's constitution—Jews, Armenian and Assyrian Christians, and Zoroastrians—face harassment, intimidation, discrimination, arrests, and imprisonment."*⁸⁵

⁷⁹ US Department of State: 2012 International Religious Freedom Report – Iran. Maj 2013, afsnit 1

⁸⁰ Ibid, executive summary

⁸¹ Freedom House: Freedom in the World 2013 – Iran. Januar 2013

⁸² US Department of State: 2012 International Religious Freedom Report – Iran. Maj 2013 og UK Foreign and Commonwealth Office: Human Rights and Democracy: The 2012 Foreign & Commonwealth Office Report - Country updates: Iran. Opdateret 30. Juni 2013.

⁸³ US Department of State: 2012 International Religious Freedom Report – Iran. Maj 2013, executive summary

⁸⁴ Amnesty International. 'We are ordered to crush you' - Expanding repression of dissent in Iran. February 2012, p. 47

⁸⁵ United States Commission on International Religious Freedom: Annual Report 2013. April 2013, p. 70

I april 2013 fremsatte parlamentet et nyt – og i juni endnu ikke endeligt vedtaget lovforslag – der kriminaliserer nye og ikke autoriserede religioner og spirituelle grupper: *“Under the new bill, those involved in religious or spiritual sects could be sentenced to between 2 – 10 years imprisonment as well as face lashing, depending on their role in the groups. The bill also states that in confronting such new and deviant spiritualities, it is essential to refrain from considering any “secular human rights” values.”*⁸⁶

5.1.1 Kristne

Ofte opdeles de kristne i Iran i to kategorier: De etniske kristne, som består af armenere, assyrere og kaldæere, som ofte er tilhængere af den ortodokse kirke. Og de ikke-etnisk kristne, der følger den protestantiske eller evangeliske kirke, og som ofte er konverteret fra islam. Kun de etnisk kristne – som traditionelt ikke er missionerende - er beskyttet af forfatningens anerkendelse af kristne.⁸⁷

Kirker der prædiker på farsi og holder gudstjeneste om fredagen er generelt mere udsatte – da de hermed bliver mere åbne og appellerende for perserne - end hvis de prædiker på minoritetssprog og holder gudstjenesten om søndagen, hvor iranerne arbejder.⁸⁸

To kilder refereret i en dansk fact-finding rapport 2013 udtaler, at kristne ikke udsættes for forfølgelse, men at de ofte udsættes for diskrimination.⁸⁹

Andre kilder rapporterer om voldsomme overgreb. Af en rapport fra 2013 fremgår det at: *“From apostasy charges that threaten the lives of converts to the imprisonment of church members involved in proselytizing – authorities have engaged in a pattern of human rights abuses that effectively criminalizes faith and manifestations of it. The Campaign’s research reveals that interrogators, prosecutors, and courts consistently refer to standard Christian practices as evidence of criminal activity or a criminal act itself. Membership in a house church, evangelical activities, and participation in a Christian conference are all seen by authorities as criminal acts, and security officers routinely confiscate standard Christian items such as bibles, religious literature, and crosses during arrests.”*⁹⁰

⁸⁶ UK Foreign and Commonwealth Office: Human Rights and Democracy: The 2012 Foreign & Commonwealth Office Report - Country updates: Iran. Opdateret 30. Juni 2013.

⁸⁷ The International Federation for Human Rights (FIDH) and the Iranian League for the Defence of Human Rights (LDDHI): The Hidden Side of Iran: Discrimination against ethnic and religious minorities’. Oktober 2010, p. 20f

⁸⁸ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 7ff

⁸⁹ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 7ff

⁹⁰ International Campaign for Human Rights in Iran: The Cost of Faith - Persecution of Christian Protestants and Converts in Iran. 2013, p. 7

5.1.1.1 Etniske kristne

Den armenske, den assyriske og kaldæiske kirke er etnisk baserede kirker, som prædiker på egne sprog. Kirkerne har i betydelig grad indordnet sig under de restriktioner, de er blevet pålagt af myndighederne, og formår at fungere nogenlunde ugenerede. Kirkerne missionerer således ikke og accepterer ikke muslimske konvertitter.⁹¹

Etniske kristne er udsat for forskellige former for diskrimination. F.eks. kan visse stillinger kun besiddes af muslimer, ikke-muslimer straffes hårdere for visse forbrydelser og muslimer favoriseres i arvelovgivningen.⁹²

5.1.1.2 Kristne konvertitter

Forfatningen tillader ikke muslimer at konvertere eller frasige sig deres religion.⁹³

De fleste konvertitter holder lav profil omkring deres konvertering, og der findes derfor ingen præcise tal for hvor mange iranere, der er konverteret til kristendommen. I en rapport fra 2013 nævnes det, at antallet af kristne konvertitter kan være helt op til 500.000.⁹⁴

Baggrundene for iraneres konvertering til kristendom berøres af flere kilder refereret i en dansk fact-finding rapport fra februar 2013:

- Elam Ministries udtaler: *“It was considered that most conversions are directly related to the reading of the bible. Converts, as a result, are readily referring to the source, i.e. the Bible, and the stories that are encountered in it and perhaps not so much to the well-known religious holidays that Christians generally refer to.”*⁹⁵
- Muligheden for at læse ‘guds ord’ på sit eget sprog nævnes også: *“That the word of the bible is available in Farsi, could have a role to play, in the opinion of Elam Ministries. It was added that the Quran is surely translated into Farsi, but such a version is not acknowledged by Muslim authorities as the word of God.... In Christianity, a good translation of the Bible into one’s own language is still considered to be the word of God, through which God can communicate.”*⁹⁶
- En international organisation i Ankara, Tyrkiet, udtaler: *“It was considered that the push factor for new members of these groups is the corrupt society, bad governance and the way Islam is practiced by the authorities in*

⁹¹ Land info: Iran: Kristne og konvertitter. Juli 2011, p. 8

⁹² International Campaign for Human Rights in Iran: The Cost of Faith - Persecution of Christian Protestants and Converts in Iran. 2013, p. 6

⁹³ US Department of State: 2012 International Religious Freedom Report – Iran. Maj 2013, afsnit 2

⁹⁴ International Campaign for Human Rights in Iran: The Cost of Faith - Persecution of Christian Protestants and Converts in Iran. 2013, p. 6

⁹⁵ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 14

⁹⁶ Ibid, p. 15

*Iran. Many people look towards America as the ideal society and in combination with the appealing Christian message of 'Jesus, love and forgiveness', they may be attracted to the evangelizing groups.*⁹⁷

- 'Iran Watcher' på den amerikanske ambassade i London har denne forklaring: *'The source found that many converts in Iran are converting to Christianity because they are fed up with the way Islam is portrayed by the regime. According to the source, the Christian evangelistic groups had been successful in presenting Christianity as warm and welcoming where God is loving and merciful.'*⁹⁸

De kristne konvertitter er generelt mere udsatte end de 'etnisk kristne'. *"The Protestant community in Iran faces far more aggressive government restrictions and human rights abuses than ethnic Christian groups. This stems largely from their use of the Persian language in church services and literature and their commitment to proselytizing (all of which facilitate conversion, which is anathema to the regime), as well as the affiliations some Protestant churches have to denominations and church networks abroad. Supreme Leader Seyyed Ali Khamenei and other Iranian officials consider Christian converts to be apostates and part of a broader foreign conspiracy aimed at undermining ideological support for the state."*⁹⁹

Ifølge United States Commission on International Religious Freedom udsættes kristne konvertitter for alvorlige restriktioner, vilkårlige anholdelser og frihedsberøvelse: *"Christian converts face severe restrictions on religious practice and association, arbitrary arrests and detentions for practicing their faith, and violations of the right to life through state execution for apostasy and extrajudicial killings... Iranian authorities typically release prisoners, but leave the charges against them or their convictions in place to threaten them with reimprisonment at any future time. At the end of the reporting period, at least a dozen Christians remain in prison."*¹⁰⁰

Ifølge en kilde refereret i en dansk fact-finding rapport fra februar 2013 kan en konvertit godt få lov at være i fred, hvis han eller hun blot holder lav profil. Kilden fortsætter dog med at sige, at det kan være svært at holde lav profil, når der fx skal foretages valg af skole, uddannelse, ægteskab mv.¹⁰¹

Flere kilder refereret i samme fact-finding rapport udtaler, at konvertitter der holder lav profil og ikke missionerer, typisk ikke vil få problemer. Hvis en person derimod missionerer, organiserer aktiviteter eller har udestående med myndighederne, stiger risikoen for problemer. En international organisation i Ankara, Tyrkiet udtaler således: *"The authorities would not go after individual converts, but if it turns into more organized activities, it is a different issue."* Og en ambassade udtaler: *"However, even for people who convert to Christianity, the risks are – normally speaking - not high if the person keeps quiet about his conversion. On the other hand, once a person starts*

⁹⁷ Ibid, p. 16

⁹⁸ Ibid, p. 17

⁹⁹ International Campaign for Human Rights in Iran: The Cost of Faith - Persecution of Christian Protestants and Converts in Iran. 2013, p. 6

¹⁰⁰ United States Commission on International Religious Freedom: Annual Report 2013. April 2013, p. 76

¹⁰¹ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 12

proselytizing, he or she enters into a new category of people who may face a risk.” En anden ambassade understreger, at: *“engaging in evangelical activity or active manifestation of one's Christian identity in the public sphere will risk negative attention from the authorities and create problems. Wearing a cross would not be a problem in itself. It was added that a person's risk however, may also depend on what the individual has done in the past, for example, if previous activity has been registered by the authorities.”*¹⁰²

Frasigelse af sin religion (apostasy) er ikke omfattet af bestemmelser i den iranske straffelov, men ikke desto mindre behandles det i straffesystemet ofte som en forbrydelse. I mangel på en relevant straffelovsbestemmelse læner man sig op af bestemmelser i forfatningen, der tillader domstolene at anvende islamisk ret, hvorefter frasingelse af islam efter en restriktiv fortolkning er en forbrydelse, der kan straffes med døden.¹⁰³

Angiveligt er ‘forbrydelser mod statens sikkerhed’ den typiske anklage, når kristne konvertitter retsforfølges: *“While judicial authorities sometimes charge Christians with the religious crimes of apostasy or blasphemy .. the prosecution of Protestant converts for political or national security crimes in Revolutionary Courts is far more frequent. The most common charges include “propaganda against the regime,” “acting against national security,” “contact with a foreign enemy [or] anti-regime groups,” and “colluding with enemy foreigners.” The Campaign found that the evidentiary bases for these charges and prosecutions were basic Christian activities, such as evangelizing, hosting church services or bible studies, attending Christian conferences, or distributing bibles.”*¹⁰⁴

Etablerede kirker

Der findes tre protestantiske kirker i Teheran, der prædiker på farsi. ‘Assembly of God’, som er den største blev grundlagt under Shahens styre.¹⁰⁵ Disse kirker accepterer i princippet - og i perioder også i praksis - nye konvertitter. Medlemmerne af disse kirker er typisk konvertitter eller efterkommere af konvertitter.¹⁰⁶

De etablerede kirker holder generelt lav profil, og er tilbageholdende med at acceptere konvertitter. I en dansk fact-finding rapport fra februar 2013 udtaler en ambassade: *“..It was added that it is difficult for converts to enter the established churches and make use of them, as the churches also are very careful about whom they let in.”* En anden kilder udtaler i samme rapport: *“..to the knowledge of the source, formal Protestant churches no longer convert Muslims*

¹⁰² Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 24

¹⁰³ International Campaign for Human Rights in Iran: The Cost of Faith - Persecution of Christian Protestants and Converts in Iran. 2013, p. 7f

¹⁰⁴ International Campaign for Human Rights in Iran: The Cost of Faith - Persecution of Christian Protestants and Converts in Iran. 2013, p. 10

¹⁰⁵ Ibid, p. 9

¹⁰⁶ Land info: Iran - Kristne og konvertitter. Juli 2011, p. 9

and that it stopped doing so some years ago. The source added that if a church does baptize, it would not be openly known but conducted in a very secret manner."¹⁰⁷

I februar 2012 skulle Assembly of God kirken i Teheran aflevere medlemslister til myndighederne. Konsekvenserne for nogle af de personer, opført på sådanne lister, har bl.a. været fyring og nægtelse af at måtte gå til eksamen.¹⁰⁸

Med henvisning til diverse medierapporter oplyses i de østrigske immigrationsmyndigheders Guidance Note, at Assembly of God kirken i Teheran blev lukket og præsten anholdt den 31. maj 2013 få dage efter kirken havde afvist at stoppe deres farsi gudstjenester.¹⁰⁹

Huskirker

Netop den meget begrænsede adgang til de etablerede kirker for de konverterede kristne har været en væsentlig årsag til etableringen af huskirker.

Som et eksempel på hvordan en huskirke starter, forklarer en leder af et huskirkenetværk med base i Ankara, Tyrkiet: *"When asked how house churches come about, Elam Ministries, explained that many of the house churches are rather small groups of people who somehow have stumbled upon Christianity along the way. It does not really come about in any organized fashion. An Iranian leader of a home church network explained that in his own experience of starting up house churches, he for example tells a person about Jesus. This person then becomes a Christian. This could be a person that he has met in the library or at the bazaar. He further explained that the church grows in the way that this person he has approached then approaches his friends or maybe immediate family, and thereby a church comes into being."*

Razziaer på huskirker kan være foranlediget af naboer eller familiemedlemmer til deltagende konvertitter. Ofte vil deltagerne blive arresteret og bedt om at underskrive et dokument om, at de ikke længere vil missionere eller være aktive, eller at de ikke længere vil samarbejde med 'syndige udenlandske organisationer'. Herefter vil mange typisk blive løsladt. Hvis en person derimod nægter at skrive under eller har været anholdt tidligere, kan konsekvenserne være alvorlige.¹¹⁰

United States Commission on International Religious Freedom skriver i deres 2013 rapport: *"In January 2013, Saeed Abedini, an Iranian-born American pastor, was sentenced in a trial without due process to eight years in prison for "threatening the national security of Iran" for his activity since 2000 in the Christian house church movement.. Reportedly,*

¹⁰⁷ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 8 og 13

¹⁰⁸ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 23 og 27

¹⁰⁹ Department of Immigration and Citizenship, Austria: Country Guidance Note – Iran. Juni 2013, p. 28

¹¹⁰ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 29f

*he has spent several weeks in solitary confinement and was physically and psychologically abused by authorities in Evin prison. In October 2012, five Iranian converts to Christianity .. were arrested in a raid on a prayer gathering at a house church in Shiraz. They were charged with evangelism and are scheduled for trial in March 2013.*¹¹¹

Iranere der vender tilbage efter at have konverteret i udlandet

Vedrørende konvertitter, der vender tilbage til Iran, udtaler en ambassade *”..that if one acts in a discrete manner and does not do anything to invoke the authorities’ attention, one would probably not experience any problems. But if a person starts his or her own congregation, engages in evangelical activities or objects to his or her children learning about Islam in school, then he or she could be putting him or herself at risk as one’s faith becomes an issue with the authorities.*¹¹²

5.1.2 Bahá’í

Bahá’í-samfundet er den største ikke-islamiske minoritet med ca. 300.000-350.000 medlemmer. Bahá’ier opfattes som apostater (frafaldne) og har ikke samme civile rettigheder i samfundet som andre borgere. Bahá’ier udsættes for systematisk chikane. Bahá’ier bliver bl.a. hindret adgang til uddannelse, udsat for anholdelse, ransagning og konfiskation, nægtet erstatning samt forsøgt konverteret til islam.¹¹³

Ifølge loven er bahá’í blod ”mobah”, hvilket betyder, at det kan flyde uden straf. Der findes løbende rapporter om dødsdomme og tilfældige arrestationer af medlemmerne.¹¹⁴

Ved udgangen af 2012 var 116 bahá’ier tilbageholdte; mange anklaget for overtrædelse af straffelovens bestemmelser om statsfjendtlige aktiviteter, spredning af falske påstande eller spionage. Tilbageholdte bahá’ier løslades som regel hurtigt, dog oftest kun efter betaling af store bøder eller kaution. Imidlertid droppes anklagerne kun sjældent, og folk lever under konstant frygt for at blive arresteret igen.¹¹⁵

5.1.3 Sunnimuslimer

Etniske arabere, baluchere, kurdere og turkmenere er typisk sunnimuslimer. Disse er ofte udsat for diskrimination både på grund af deres etnicitet og deres religion. *”Sunni leaders report widespread abuses and restrictions on their religious practice, including detentions and abuse of Sunni clerics, as well as bans on Sunni teachings in public schools and Sunni religious literature, even in predominantly Sunni areas”.*¹¹⁶

¹¹¹ United States Commission on International Religious Freedom: Annual Report 2013. April 2013, p. 77

¹¹² Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 31

¹¹³ US Department of State: 2012 International Religious Freedom Report – Iran. Maj 2013, afsnit 2

¹¹⁴ Ibid.

¹¹⁵ US Department of State: 2012 International Religious Freedom Report – Iran. Maj 2013, afsnit 2

¹¹⁶ United States Commission on International Religious Freedom: Annual Report 2013. April 2013, p. 77

Freedom House oplyser ligeledes, at sunnimuslimer er udsat for diskrimination, uanset de i henhold til loven skulle nyde lige rettigheder.¹¹⁷

5.1.4 Ahl-e-haqq (Yarsan)

Amnesty skriver i en rapport fra 2013: *“The Ahl-e Haq are followers of a religion sharing aspects of Islam’s tenets founded in the 14th century, who live mainly in Iraq and western Iran. Most members are Kurdish, with smaller numbers from other ethnic minorities including Azerbaijanis...The Ahl-e Haq faith is not recognized under Iranian law and its rituals are prohibited.”*¹¹⁸

Amnesty International nævner desuden Ahl-e-Haqq tilhængere som en af de ikke shia-muslimske minoriteter, der er udsat for diskrimination og forfølgelse.¹¹⁹

En Ahl-e-Haqq helligdom blev i 2011 smadret af de iranske myndigheder, som også forhindrede tilhængeres efterfølgende forsøg på genopbygning.¹²⁰

I sin rapport fra marts 2013 skriver Ahmed Shaheed, FN’s Special Rapporteur on the Situation of Human rights in the Islamic Republic of Iran: *“Representatives of the Yarsan, a religious minority active amongst Kurdish Iranians, reported that their religious gatherings are routinely repressed. Additionally, the leader of the Yarsan, Mr. Seyyed Nasradin Heydari, is allegedly under house arrest. Yarsan who pass university entrance exams and profess that they practice the Yarsan faith are purportedly refused admission.”*¹²¹

5.2 Etniske minoriteter

Amnesty International omtaler i deres 2013 rapport den omfattende diskrimination af etniske minoriteter samt de overgreb som aktivister, der promoverer minoritetsrettigheder risikerer: *“Members of ethnic minorities, including Ahwazi Arabs, Azerbaijanis, Baluch, Kurds and Turkmen, were discriminated against in law and practice, being denied access to employment, education and other economic, social and cultural rights on an equivalent basis with other Iranians. The use of minority languages in government offices and for teaching in schools remained prohibited. Activists campaigning for the rights of minorities faced official threats, arrest and imprisonment.”*¹²²

Etniske minoriteter er udsat for undertrykkelse, og en del etniske minoritetsaktivister sidder på dødsgangen efter at være dømt efter vage anklager og uretfærdige rettergange: *“The Iranian Kurd, Baluch and Arab*

¹¹⁷ Freedom House: Freedom in the World 2013 – Iran. Januar 2013

¹¹⁸ Amnesty International: Iran: Death row prisoners must not be executed. 17 January 2013

¹¹⁹ Amnesty International: The State of the World’s Human Rights – Iran. Maj 2013, samt Amnesty International. We are ordered to crush you. Februar 2012, p. 47

¹²⁰ Amnesty International. We are ordered to crush you. Februar 2012, p. 47

¹²¹ Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran: Oktober 2013 Report. Punkt 67

¹²² Amnesty International: Report 2013 - The State of the World’s Human Rights – Iran. Maj 2013.

communities face greater political repression, with political and civil activists frequently facing the death penalty on vague charges after unfair trials, where confessions extracted under torture are admitted in court."¹²³

5.2.1 Kurdere

Den kurdiske befolkning er en af de største etniske minoritetsgrupper i Iran. Etniske kurdere udgør ca. 10% af den iranske befolkning. Kurderne er overvejende sunnimuslimer, mens mindre grupper kurdere er shiamuslimer eller tilhængere af Ahl-e-Haqq (Yarsan). Hovedparten af kurderne bor i de nordvestlige provinser Kurdistan, Kermanshah, Ilam og Vest-Azerbajjan.¹²⁴

En kurdisk menneskerettighedsaktivist i London udtaler til en dansk fact-finding rapport fra februar 2013: *"It was considered that generally, no matter what ethnic or religious background, an individual has, if he or she plainly accepts and lives by the Islamic regime, he or she will be left alone. However, there is institutional discrimination in Iran and it would for example be harder for a Kurd to get a job compared to a Persian Iranian."*¹²⁵

Kurdere, som involverer sig i aktiviteter, der kan tolkes som kritik af de iranske myndigheder, risikerer problemer. Iran Human Rights Documentation Center skriver: *"Today, the IRI's [Iran] suspicions concerning the Kurdish minority are based on a fear that Kurdish activism contains a separatist undercurrent that challenges the integrity of the state. Many political activists who assert their Kurdish identity or who engage in social and political criticism of the IRI are prime targets for arbitrary arrest and prosecution on the pretext of endangering national security."*¹²⁶ Tilsvarende skriver Amnesty International i en rapport fra 2012: *"Members of the Kurdish minority who express any form of peaceful dissent are vulnerable to accusations of participation in banned Kurdish political groups such as KDPI, Komala and PJAK. Such accusations put them at even greater risk of serious human rights violations including torture and the death penalty."*¹²⁷

'The International Campaign for Human Rights in Iran' rapporterede i marts 2013 om en stigning i antallet af anholdelser af kurdiske aktivister.¹²⁸

Kurdere angives at være udsat for generelt barskere behandling fra de iranske myndigheder, og i større risiko for tortur. UNHCR oplyser vedr. straf af personer pågrebet med politisk materiale: *"If the person involved in the activity is of Kurdish ethnicity, there is a risk of a heavier penalty and a higher risk of torture."*¹²⁹

¹²³ Center for the Defense of Human Rights: New wave of repression launched against ethnic communities. Maj 2012

¹²⁴ Iran Human Rights Documentation Center: On the Margins: Arrest, Imprisonment and Execution of Kurdish Activists in Iran Today. April 2012

¹²⁵ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 42

¹²⁶ Iran Human Rights Documentation Center: On the Margins: Arrest, Imprisonment and Execution of Kurdish Activists in Iran Today. April 2012, pkt. 2

¹²⁷ Amnesty International. We are ordered to crush you. Februar 2012, p. 50

¹²⁸ International Campaign for Human Rights in Iran: Large Scale Arrests of Kurdish Civil Activists in Mahabad and Sanandaj. Marts 2013

Vedrørende risikoen forbundet med kurdiske kulturelle aktiviteter fremgår det af en dansk fact-finding rapport fra februar 2013, at: *"If the Kurdish people are organizing cultural activities and a number of people gather, the authorities will fear that it is a cover for political activities for which reason they are also suppressing cultural activities and expression."*¹³⁰

Ifølge UNHCR i Nordirak vil simpel deltagelse i den kurdiske nytårsfest Newrooz ikke indebære en risiko i forhold til de iranske myndigheder. Dog vil deltagere, der benytter lejligheden til at udtrykke kritik af de iranske myndigheder risikere straffe på mellem 3 og 18 måneders fængsel. En kurdisk organisation oplyser ligeledes, at deltagere i den kurdiske nytårsfest Newrooz ikke er blevet arresteret for nylig. Videre oplyser denne kilde dog, at de iranske myndigheder fortsat er sensitive overfor Newrooz-fester, og at deltagere risikerer at blive truet eller anholdt.¹³¹

5.2.2 Azerier

Azerier udgør ca. 16% af den iranske befolkning. Den øverste leder Ali Khamenei er etnisk azeri.¹³²

Azerier er shiamuslimer og generelt velintegrerede. Ifølge US Departement of State rapport for 2012 rapporterer azerier om diskrimination ved at forbyde azeri-sproget i skolerne, chikane af azeri-aktivister og -organisationer og ændring af geografiske azeri-navne.¹³³

Samme rapport oplyser, at aserbajdsjanske grupper i 2012 hævdede, at en række azerier var blevet fængslet som politiske fanger for fortalervirksomhed for kulturelle og sproglige rettigheder for aserbajdsjanere. Regeringen sigtede flere af dem for oprør mod den islamiske stat.¹³⁴

Ligeledes skriver Amnesty International i en rapport fra 2012 om retsforfølgelse af personer, der aktivt søger at fremme azeri kulturel identitet og sprog: *"Those who seek to promote Azerbaijani cultural identity and*

¹²⁹ Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds - On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013, p. 18.

¹³⁰ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 40

¹³¹ Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds - On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013, p. 57 og 60.

¹³² US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, afsnit 6

¹³³ US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, afsnit 6

¹³⁴ Ibid.

*linguistic rights are often charged with vaguely worded offences such as “acting against state security by promoting pan-Turkism”.*¹³⁵

5.2.3 Ahwazi-arabere

Der vurderes at være mellem 1,5 og 2 millioner ahwazi-arabere i Iran. De bor primært i den sydvestlige provins Khuzestan, og er undertrykte og udsat for diskrimination.¹³⁶ Khuzestan er rig på olie, men provinsen er ikke desto mindre fattig og underudviklet.¹³⁷

Ahwazi-arabere bliver angiveligt tvunget ud af provinsen, og deres krav om ligebehandling tolkes af myndighederne som en trussel mod statens sikkerhed.¹³⁸

I de senere år har flere og flere Ahwazi-arabere protesteret mod diskrimination: *“In recent years, many members of the community have taken to the streets in protest at the discrimination against them. Groups advocating a separate Arab state have also been demonstrating, but not all protesters have been separatists.”*¹³⁹

Ahmed Shaheed, FN’s Special Rapporteur on the Situation of Human Rights in the Islamic Republic of Iran, udtrykker i sin rapport fra marts 2013 bekymring for anholdelser, frihedsberøvelser og uretmæssige anklager mod ahwazi-arabere: *“The Special Rapporteur continues to be disturbed by reports from members of the Arab community regarding arrests, detentions, and prosecutions for protected activities that promote social, economic, cultural, linguistic and environmental rights. A majority of interviewees reported that they were arrested in the absence of a warrant, and that they were ill-treated during their arrests”.*¹⁴⁰

Fem kulturelle aktivister fra ahwazi-araber samfundet blev idømt dødsstraf for protester gennemført i 2011 og 2012. Angiveligt har der været tale om tortur og tvungne tilståelser.¹⁴¹

5.2.4 Baluchere

Etniske baluchere, der udgør mere end 1,4 millioner, bor hovedsageligt i Sistan-Baluchistan-provinsen, i den sydøstlige del der grænser op til Pakistan og Afghanistan. Siden begyndelsen af 2000 har en bevæbnet Baluchi-gruppe ”Folkets modstandsbevægelse i Iran”, kendt som Jondallah, kæmpet imod den iranske

¹³⁵ Amnesty International. We are ordered to crush you. Februar 2012, p. 51

¹³⁶ US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, afsnit 6

¹³⁷ Minority Rights Group International: State of the World’s Minorities and Indigenous Peoples 2013. September 2013, p. 203

¹³⁸ Minority Rights Group International: State of the World’s Minorities and Indigenous Peoples 2013. September 2013, p. 203

¹³⁹ Guardian’s Iran Blog. 27 March 2013

¹⁴⁰ Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran: March 2013 report. Punkt 53

¹⁴¹ Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran: October 2013 report. Punkt 55

regering for at opnå et mere demokratisk system og fulde rettigheder til sunnier i Iran. Reaktionen fra den iranske regering har været meget hård.¹⁴²

Om myndighedernes hårde reaktioner på modstanden fra baluchi-oprørere skriver Minority Rights Group i deres 2013 rapport: *"In October, three men were hanged in Zabidan prison, a few days after a suicide bombing in Chabbar. The three men were not connected to the bombing incident – rather their executions appeared to be intended as a signal from the government that acts of defiance would not be tolerated... the Baluch minority are caught in the struggle between armed insurgents and the Iranian authorities, with violent acts by the former serving as a pretext for further militarization and repression by the latter."*¹⁴³

Sistan-Baluchistan er angiveligt den mest underudviklede region i Iran, med den højeste børnedødelighed og den laveste forventede levealder. Balucherne er udsat for systematisk diskrimination.¹⁴⁴

5.3 Politisk opposition

5.3.1 Deltagelse i demonstrationerne i 2009

I forbindelse med de folkelige demonstrationer i kølvandet på præsidentvalget i juni 2009 slog myndighederne og Basij hårdt ned på demonstranterne. De officielle iranske meldinger lyder på 37 dræbte demonstranter, mens menneskerettighedsorganisationer mener, at antallet af dræbte var på over 200.¹⁴⁵ De iranske myndigheder vurderede i august 2009, at man havde arresteret ca. 4000 personer, hvoraf 3700 blev løsladt efter en uge. Amnesty Internationals årsrapport 2010 peger på, at der ved udgangen af 2009 var flere end 5000 personer frihedsberøvet som følge af uroligheder efter valget i juni 2009.

Teherans borgmester Mohammad Bagher Ghalibaf vurderede, at omkring 3 million mennesker deltog i demonstrationerne den 20. juni 2009.¹⁴⁶

"The Green Movement"¹⁴⁷ (Den Grønne Bevægelse) er en betegnelse for den samlede opposition bestående af flere forskellige grupperinger, der protesterede over valgresultatet og arrangerede flere demonstrationer rundt om i landet. Mindre demonstrationer blev gennemført i 2010, men det arabiske forår førte ikke til den genopblussen af bevægelsens aktiviteter i 2011 som nogle nok havde forventet. Den Grønne Bevægelse blev ledet af Mir Hossein Musavi og Mehdi Karrubi, som begge har siddet i husarrest siden starten af

¹⁴² International Federation for Human Rights, Iran/death penalty – A state terror policy, 28. april 2009, p. 32

¹⁴³ Minority Rights Group International: State of the World's Minorities and Indigenous Peoples 2013. September 2013, p. 204

¹⁴⁴ Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran: March 2013 report. Punkt 56

¹⁴⁵ US Department of State: 2009 Human Rights Report Iran, 11. marts 2010

¹⁴⁶ International campaign for Human Rights in Iran: Campaign Report on Human Rights in Iran since 12 June 2009 – Accelerating Slide into Dictatorship. 21. September 2009.

¹⁴⁷ US Department of State, 2009 Human Rights Report Iran, 11. marts 2010

2011.¹⁴⁸ Nogle kilder mener, at bevægelsen efter Musavi og Karrubis husarrest nærmest er forsvundet¹⁴⁹, mens andre at bevægelsen stadig er aktiv under jorden¹⁵⁰.

I august 2009 indledtes retssagerne mod de første omkring 100 demonstranter anklaget for medvirken til uroligheder, hærværk mod offentlig ejendom og tilhørsforhold til anti-revolutionære grupper.¹⁵¹ Retssagerne gennemførtes som ”masseretssager” i flere runder. Ifølge Amnesty Internationals årsrapport for 2009 samt en artikel fra marts 2010¹⁵², blev mindst 13 demonstranter dømt til døden, mens flere end 80 demonstranter blev idømt fængselsstraffe på op til 15 år. I 2013 sidder mange fortsat fængslet, og et betydeligt antal af de dengang arresterede menes ganske enkelt at være forsvundet.¹⁵³

Der er ingen tvivl om, at et betydeligt antal demonstranter på forskellig vis blev registreret af de iranske myndigheder. Kilder fortæller bl.a. om særlige avisudgivelser i 2009 med fotos af demonstranter, med opfordring til at angive de pågældende personer til myndighederne. På spørgsmålet om hvorvidt disse demonstranter stadig er i risiko for at få problemer med de iranske myndigheder, svarer flere ambassader i Teheran i forbindelse med en dansk fact-finding mission i 2012, at dette ikke kan udelukkes, eller at det afhænger af de konkrete omstændigheder.¹⁵⁴ Flere af kilderne konsulteret på førnævnte mission påpeger desuden, at hvis personer, der deltog i demonstrationerne i 2009 senere pågribes i forbindelse med politiske aktiviteter, kan det meget vel tænkes at deltagelsen i 2009 vil blive brugt i mod personen i forbindelse med en sådan senere sag. En unavngiven international organisation i Ankara udtaler således: “*..if an individual starts up a new activity that could be considered a provocation, such a person might be arrested and his participation in 2009 protests could be used against him.*”¹⁵⁵

5.3.2 Kurdisk opposition

De iranske myndigheder slår hårdt ned på kurdiske oppositionsgrupper. Amnesty International oplyser i en rapport fra april 2013, at 19 kurdere menes at være blevet idømt dødsstraf for påstået medlemskab af, eller aktiviteter for, forbudte kurdiske organisationer.¹⁵⁶

¹⁴⁸ Congressional Research Service: Iran: U.S. Concerns and Policy Responses. 17. Juni 2013, p. 13

¹⁴⁹ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 54

¹⁵⁰ Congressional Research Service: Iran: U.S. Concerns and Policy Responses. 17. Juni 2013, p. 13

¹⁵¹ UN General Assembly, The situation of Human Rights in The Islamic Republic of Iran: Report of The Secretary General, 23. September 2009, p. 8-9

¹⁵² Amnesty International: ”Student activist detained without charge”, 15. marts 2010

¹⁵³ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 51

¹⁵⁴ Ibid, p. 48ff.

¹⁵⁵ Ibid, p. 49

¹⁵⁶ Amnesty International: Death Sentences and Executions – 2012. April 2013, p. 32

En kort introduktion til de væsentligste kurdiske politiske partier findes senere i dette afsnit.

Minority Rights Group oplyser, at tre kurdere blev henrettet i september 2012 efter at være fundet skyldige i at have deltaget i ulovlige politiske aktiviteter.¹⁵⁷

En vestlig diplomat og Iran ekspert oplyser til en dansk fact-finding rapport fra september 2013: *"...that there is no tolerance on the Iranian regime's side for any kind of activities with connection to the Kurdish political parties and any affiliation with one of these parties would be reason for arrest. The main reason for this is that these parties' ultimate goal, despite their non-violent opposition, is a change in the regime of Iran which is much worse than support for the Green Movement which aims for reforms within the existing system."*¹⁵⁸

En anden Iran ekspert har dette bidrag til at forstå de iranske myndigheders reaktioner på kurdisk opposition: *"When asked whether KDPI carries out military operations in Iran, an Iran scholar specialized in ethnic minorities in Iran, stated that although the party has stopped its military activities within Iran during the last decades, it does not mean that they do not have weapons any more. In addition, it is not always clear which groups or individuals are in possession of weapons and conduct military operations. This is one of the main reasons why the central government brutally cracks down on any kind of political activity in the Kurdish provinces in Iran regardless of how peaceful these activities may be."*¹⁵⁹

At også aktiviteter, der ikke umiddelbart fremstår som politiske, risikerer at blive behandlet som politisk opposition, fremgår af en rapport om kurdisk opposition fra 2012: *"Even poetry and literary writing - if political in tone - can land the author in jail for allegedly sympathizing with political opposition groups."*¹⁶⁰

5.3.2.1 Aktiviteter og politisk materiale

De kurdiske oppositionspartier oplyser alle at have forskellige aktiviteter i Iran udført af medlemmer, sympatisører eller såkaldte 'venner'.¹⁶¹ Dette bekræftes af uafhængige kilder.¹⁶²

¹⁵⁷ Minority Rights Group International: State of the World's Minorities and Indigenous Peoples 2013. September 2013, p. 203f

¹⁵⁸ Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds - On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013, p. 15

¹⁵⁹ Ibid, p. 27

¹⁶⁰ Iran Human Rights Documentation Center: On the Margins: Arrest, Imprisonment and Execution of Kurdish Activists in Iran Today. April 2012, pkt. 2.

¹⁶¹ Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds - On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013, p. 26ff

¹⁶² Ibid, p. 13f

Løbesedler med politiske budskaber uddeles tilsyneladende i et ikke ubetydeligt omfang, demonstrationer arrangeres lejlighedsvis, og der skrives i et eller andet omfang slogans på bygninger samt ophænges bannere. Sådanne aktiviteter oplyses ved visse lejligheder at være arrangeret af de forskellige kurdiske partier fra deres eksil i Nordirak og udført af medlemmer og sympatisører i Iran, mens de ved andre lejligheder er arrangeret og udført af medlemmer og sympatisører i Iran, eller arrangeret og udført af uafhængige kurdiske aktivister på eget initiativ eller efter opfordring/inspiration fra de kurdiske partier via deres tv- og radiokanaler.¹⁶³

Løbesedler og andet politisk materiale printes typisk på små printere der kan gemmes af vejen, eller på offentlige trykkerier, eller sågar på offentlige kontorer i hemmelighed. Materialet kan også være printet i Nordirak og smuglet til Iran. Politiske løbesedler og lignende materiale uddeles så vidt muligt med det samme henset til faren forbundet med opbevaring af sådant materiale, men ind imellem kan det være nødvendigt at opbevare det i få eller flere dage inden uddeling. Partierne beretter også om unge og uerfarne, eller blot meget dedikerede aktivister, der gemmer løbesedler eller andet politisk materiale i hjemmet eller på computeren.¹⁶⁴

Løbesedler og andet politisk materiale uddeles typisk om natten, men i visse kvarterer, hvor man føler sig overbevist om massiv opbakning til den kurdiske sag, uddeles politisk materiale også om dagen.¹⁶⁵

CD'er og DVD'er kan fx indeholde politiske taler, billeder eller videoklip fra politiske møder.¹⁶⁶

5.3.2.2 Konsekvenser

Vedrørende de typiske konsekvenser for personer, der er blevet pågrebet i forbindelse med kurdiske oppositionsaktiviteter, skriver Iran Human Rights Documentation Center i en rapport fra 2012: *"Once a Kurdish activist is targeted for arrest and imprisonment, they are subjected to the same pattern of mistreatment and deprivation of due process safeguards that many political prisoners throughout Iran endure... Many are arrested without charges or are not informed of the charges against them until months into their detention; sometimes the charges against them are modified numerous times without adequate notice or additional case files created. Many suffer prolonged detentions, abuse and even torture. Together, they demonstrate that the IRI [Iran] is systematically targeting and violating the basic human rights of Kurdish activists."*¹⁶⁷

¹⁶³ Ibid, p. 13f og 26ff

¹⁶⁴ Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds - On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013, p. 29ff.

¹⁶⁵ Ibid p. 42

¹⁶⁶ Ibid, p. 35

¹⁶⁷ Iran Human Rights Documentation Center: On the Margins: Arrest, Imprisonment and Execution of Kurdish Activists in Iran Today. April 2012, pkt. 2.

Det er absolut ikke kun højt profilerede kurdiske aktivister, der risikerer problemer med de iranske myndigheder. ”*Analyst Ziryan Roj Helaty (Tanupo Magazine) stated that anything related to KDPI, even talking about the Kurdish people and their rights could create a problem. Someone who talks directly about KDPI is, in the eyes of the regime, affiliated with KDPI, and a person speaking about Kurdish rights is seen as a general threat. According to the source, Kurdish patriotism that has spread throughout the Middle East in recent years, may also reach Iran, and this is exactly what the regime in Iran fears.*”¹⁶⁸

Vedrørende risikoen for en person der er blevet pågrebet med fx en politisk folder, oplyses dette at afhænge af bl.a. den aktuelle politiske situation i landet, og om den pågrebne har politisk aktive familiemedlemmer. Den pågrebne vil blive afhørt vedrørende folderens oprindelse, og hvis personen lover ikke at deltage i politiske aktiviteter igen, vil han eller hun i bedste fald blive løsladt umiddelbart, dog typisk efterfulgt af overvågning. I værste fald vil personen blive fængslet i årevis og familiemedlemmer blive chikaneret.¹⁶⁹

Vedrørende årsagen til at de iranske myndigheder slår hårdt ned på en person, der f.eks. er i besiddelse af en enkelt politisk folder, oplyser journalister fra en avis i Nordirak følgende: ”*The source assumed that even if a person is caught with a single flyer, he can be accused of distribution since the logic of the regime tends to be that the arrestee is guilty – in distributing flyers – unless the opposite is proved.*”¹⁷⁰

Tilsvarende oplyser UNHCR, at personer der aktivt støtter KDPI kan forvente alvorlige vanskeligheder: ”*Regarding the sympathizers, UNHCR added that if a person who actively assists and supports KDPI is arrested by the authorities, the person will face serious difficulties. UNHCR Erbil further stated that low profile supporters of KDPI will be taken to detention and be kept there for few days. Sometimes, they are tortured during the interrogation to confess. Later on they will be taken to court and they sign a statement indicating that they will not be involved in any political parties in the future. The source added that members of Komala, that are Marxist and for this reason seen as a bigger threat to the regime, will get a harsher sentence ranging from years in prison to execution. If someone is caught with a weapon, he or she will be sentenced to 10 years in prison or execution.*”¹⁷¹

5.3.2.3 Familier til kurdiske aktivister

Familiemedlemmer til kurdiske aktivister kan være i risiko for chikane, trusler og frihedsberøvelse fra de iranske myndigheder. International Campaign for Human Rights in Iran skriver i en artikel fra april 2012:

¹⁶⁸ Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds - On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013, p. 15f

¹⁶⁹ Ibid. p. 19

¹⁷⁰ Ibid. p. 19

¹⁷¹ Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds - On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013, p. 17

*“It is not just the activists themselves who remain at risk of harassment by authorities for their political initiatives. By extension, the family members of activists in Iran’s Kurdish region are often threatened, intimidated, and otherwise harassed. In more extreme cases, family members are imprisoned by the IRI’s intelligence apparatus to exert pressure on loved ones, or forced into hiding as a result of threats of arrest.”*¹⁷²

5.3.2.4 anbefalinger

De kurdiske oppositionspartier oplyser alle at udstede anbefalinger, der bekræfter et medlems eller en sympatisørs aktiviteter for det pågældende parti. Sådanne anbefalinger sendes ifølge de adspurgte partier til enten en advokat eller til asylmyndighederne i det pågældende land og ikke til personen selv.¹⁷³

5.3.2.5 KDPI

I 1945 stiftedes Kurdistan Demokratisk Parti i Iran (KDPI). Siden 1984 har partiet haft base i Irak. KDPI afblæste i 1991 sine væbnede aktiviteter i Iran.¹⁷⁴ I 2006 blev partiet splittet i to: KDPI og KPP-Iran.¹⁷⁵

5.3.2.6 Komala

Komala blev stiftet som en marxistisk-Leninistisk organization i 1969. Komala måtte gå i exil i Nordirak i 1983.¹⁷⁶ Komala er splittet i tre forskellige fraktioner: Komala Party of Iranian Kurdistan, Komala of Toilers of Kurdistan and Komala Party of Kurdistan (som er en nylig sammenlægning af to Komala fraktioner), samt Kurdistan Organization of the Communist Party of Iran, Komala.¹⁷⁷

5.3.2.7 PJAK

PJAK blev stiftet i 2004 og har tætte forbindelser til PKK. PJAK har deres base i Qandil-bjergene i Nordirak. PJAK har som det eneste kurdiske parti fortsat den væbnede kamp mod de iranske myndigheder, men indgik i 2011 en våbenhvile.¹⁷⁸

Vedrørende PJAK’s stigende popularitet udtaler Reza Menuchehri fra Kurdish Human Rights Committee in Europe: *“... that PJAK is probably the most popular party and people seem to talk more about PJAK compared to the other parties, especially the educated Iranians. The reason behind the popularity of PJAK is not only the fact that they have defeated the Iranian border forces in the Qandil Mountains in the years before the ceasefire that was signed in 2011 between*

¹⁷² Iran Human Rights Documentation Center: On the Margins: Arrest, Imprisonment and Execution of Kurdish Activists in Iran Today. April 2012, pkt. 2.

¹⁷³ Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds - On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013, p. 32ff

¹⁷⁴ Human Rights Watch: Iran: Freedom of Expression and Association in the Kurdish Ardebil Regions. Januar 2009, p.7

¹⁷⁵ Chatham House: The Kurdish Policy Imperative. December 2007, p. 7

¹⁷⁶ Jane’s Sentinel Security Assessment, updated 30 January 2013. Refereret i UK Home Office: Iran - Country of Origin Information Report. September 2013, pkt 15.93

¹⁷⁷ Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds - On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013, p. 40ff

¹⁷⁸ Landinfo: Iran: PJAK – Parti for et fritt liv i Kurdistan. Juni 2013, p. 3.

*PJAK and the Iranian government, but also because PJAK has the largest number of political prisoners compared to other Kurdish political parties and most of the Kurdish prisoners sentenced to death are affiliated with PJAK. The active presence of PJAK's members and activists in the Iranian Kurdish area additionally contributes to its popularity among Kurds in Iran.*¹⁷⁹

5.3.3 Monarkister

Anjoman-e Padeshahi-e Iran (API), også kendt som the Kingdom Assembly of Iran, er forbudt i Iran. API ønsker at vælte det islamiske regime og genetablere monarkiet.¹⁸⁰

I januar 2010 blev to personer henrettet, angiveligt efter at have været anklaget for at have forbindelser til API.¹⁸¹

I 2008 beskyldte de iranske myndigheder API for et angreb på en moske i Shiraz. Ved angrebet blev 12 dræbt og over 200 såret.¹⁸²

5.3.4 Mujahedin-e Khalq Organisation – MEK/MKO (også kendt som People's Mojahedin Organisation of Iran (PMOI))

Mujahedin-e Khalq (MKO) blev dannet i 1960'erne, men blev drevet i exil i 1981 og slog sig senere ned i Irak.¹⁸³ De kæmpede på irakernes side i Iran-Irak krigen. De er imidlertid ikke længere velkommen i det nu shia-dominerede Irak.¹⁸⁴

I alt er ca. 600 MKO medlemmer vendt frivilligt tilbage til Iran fra Irak, heraf 200 med assistance fra International Røde Kors.¹⁸⁵ Vedrørende situationen for de tilbagevendte MKO medlemmer oplyses i en dansk fact-finding rapport fra februar 2013: *"One embassy (1) said that MKO members from Iraq were reportedly welcomed back if they repented. Another embassy... added that the Iranian government several times had expressed that those MKO members who do not have blood on their hands, are able to return to Iran and that some had returned after having repented their activities."*¹⁸⁶ Senere i samme rapport oplyser repræsentanter for to menneskerettighedsorganisationer i Tyrkiet: *"The organizations also mentioned the return of MKO members from Iraq to Iran; upon return such persons were to state to the Iranian authorities that they had given up their activities. It was*

¹⁷⁹ Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds - On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013, p. 10

¹⁸⁰ UK Home Office: Iran - Country of Origin Information Report. September 2013, Annex B

¹⁸¹ BBC: Iran 'executes two over post-election unrest'. 28. januar 2010

¹⁸² Ibid.

¹⁸³ Congressional Research Service: Iran: U.S. Concerns and Policy Responses. Juni 2013

¹⁸⁴ BBC News: US removes Iran group MEK from terror list. 29. september 2012

¹⁸⁵ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 46f

¹⁸⁶ Ibid. p. 45

*considered likely that such persons had been interrogated upon return and that some had probably been jailed and then released.*¹⁸⁷

I 2012 blev MKO fjernet fra den amerikanske terrorliste med henvisning til bl.a. deres officielle afkald på anvendelse af vold, deres samarbejde omkring lukningen af deres paramilitære base i Irak og fraværet af terrorhandlinger i mere end et årti. De iranske myndigheder protesterede imod fjernelsen, og betragter fortsat MKO som en terrororganisation.¹⁸⁸

Både MKOs oprindelige lejr i Irak, Camp Ashraf, og den lejr, som mange senere blev flyttet til, Camp Hurriya (Camp Liberty), har været udsat for angreb. MKO anklager irakiske styrker for at stå bag.¹⁸⁹

Amnesty International omtaler i en rapport fra 2012 flere sager, hvor personer er blevet dømt for at 'sprede propaganda mod staten' eller 'fjendskab mod gud', med henvisning til deres tilknytning til MKO. Derudover fremgår det vedrørende familiemedlemmer til MKO medlemmer: *"During 2011, a number of individuals appear to have been arrested solely on account of their family links to members of the PMOI. In other cases, unduly harsh sentences appear motivated by family links with PMOI members. Around 70 other people previously sentenced apparently because they have relatives in Camp Ashraf are believed to remain imprisoned."*¹⁹⁰

5.3.5 Studenter aktiviteter

Studenter som er involveret i at organisere protester risikerer bortvisning fra deres uddannelse og retsforfølgelse. Freedom House skriver i deres 2013 rapport: *"Since the 2009 presidential election, the IRGC-led Basij militia has increased its presence on campuses, and vocal critics of the regime face increased persecution and prosecution."*¹⁹¹

5.3.6 Politisk aktivitet i udlandet

Amnesty International skriver vedrørende personer, der er politisk aktive i udlandet i en rapport fra 2012: *"Other individuals have reported that family members in Iran have been arrested in an apparent attempt to stop them from continuing their political or human rights activities abroad. This has more recently extended to Iranian journalists abroad."* I samme rapport refereres en udtalelse fra BBC's generaldirektør: *"For those working for the BBC Persian service, interference and harassment from the Iranian authorities has become a challenging fact of life"*.

¹⁸⁷ Ibid. p. 46

¹⁸⁸ BBC News: US removes Iran group MEK from terror list. 29. September 2012

¹⁸⁹ BBC News: Deadly violence hits Iran exiles' Camp Ashraf in Iraq. 1. September 2013 og Deadly rocket attack on Iranian exile camp in Iraq. 9. Februar 2013.

¹⁹⁰ Amnesty International: 'We are ordered to crush you' - Expanding repression of dissent in Iran. February 2012, p. 42ff

¹⁹¹ Freedom House: Freedom in the World 2013 – Iran. Januar 2013

Ligeledes rapporterer 'Reporters without Borders' i 2011 om anonyme trusler mod journalister og andre iranere i eksil. Truslerne formidles via telefonopkald, sms'er og e-mail, og kan fx have et indhold som: 'Stop dine aktiviteter mod den islamiske republik eller du vil blive straffet' eller 'Vi beordrer dig at stoppe ellers kommer du til at betale'.¹⁹²

Svenske Migrationsverket skriver i deres retningslinjer fra 2012 vedrørende de iranske myndigheders overvågning af iranere i eksil: *"Det ska beaktas att den iranska regimen intresserar sig för regimkritiker som använder sig av internet och möjligheterna att följa upp iraniers internetanvändning och andra aktiviteter utanför landet är påfallande stora... Iranska myndigheter bedöms lägga ned påfallande stora resurser på att bevaka och kartlägga iraniers förehavanden utomlands."*¹⁹³

Jane's Sentinel Security Assessment, opdateret 30 Januar 2013, skriver vedrørende overvågning af politisk aktivitet i udlandet: *"The Ministry of Intelligence and Security (MOIS) is Iran's intelligence and state security service. The agency is responsible for fighting opposition to the regime not only at home but also abroad. Some Iranian intelligence agents have operated in foreign locations under diplomatic cover, as part of a drive to collect intelligence on Iranian opposition elements operating outside Iran."*¹⁹⁴

Særligt for personer der tidligere har været i de iranske myndigheders søgelys, kan det nok være risikabelt at vende tilbage til Iran, hvis de politiske aktiviteter har været fortsat i udlandet. En ambassade i Iran oplyser således: *"When asked whether a person who has been involved in political activities and has maintained these activities abroad, could return to Iran, it was considered by the source that it would be unadvisable for such a person to return."*¹⁹⁵

5.4 Kurdere fra Al-Tash lejren

Over 20.000 personer boede i Al-Tash lejren i Irak. De fleste var kurdere, der var flygtet fra Iran til Irak efter revolutionen i 1979 og under Iran-Irak krigen 1980-88. På grund af usikkerhed blev lejren lukket i 2005, og de sidste flygtninge blev flyttet til nye lejre i Nordirak.

De fleste kurdere fra Al-Tash har været tilknyttet de kurdiske partier, og de må ved tilbagevenden til Iran formodes i det mindste at blive mødt med mistro fra de iranske myndigheder. Ifølge flere kilder konsulteret

¹⁹² Reporters Without Borders: Journalists going missing in Iran, those based abroad getting death threats. 1. Marts 2011

¹⁹³ Migrationsverket: Rättsligt ställningstagande angående den individuella prövningen av individer tillhörande minoriteter och andra grupper i Iran samt flyktingskap sur place för individer ur denna grupp. 27. juni 2012, s. 2 og 14

¹⁹⁴ Jane's Sentinel Security Assessment, updated 30 January 2013. Refereret i UK Home Office: Iran - Country of Origin Information Report. September 2013, pkt 9.04

¹⁹⁵ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 50

på to danske fact-finding missioner i hhv. 2012 og 2013 er der imidlertid meget få eksempler på at denne gruppe faktisk er vendt tilbage til Iran.¹⁹⁶

To journalister fra Nordirak vurderer, at det vil være farligt for kurdere fra Al-Tash eller andre flygtningelejre at vende tilbage til Iran: *“When asked about the Iranian refugees who return from KRI to Iran, Sardar Mobammad and Asos Hardi (Avene Newspaper) considered it dangerous for a person to return to Iran after having spent many years in the now-closed Al-Tash camp or one of the other refugee camps. The source assumed that particularly the former Al-Tash refugees may be at risk if they return to Iran as both the party ‘People Mojahedin of Iran’ and KDPI have been active in Al-Tash camp, and because the Iranian regime will look at the former Al-Tash refugees as those who have supported opposition parties and even Saddam Hussein. Even if the former Al-Tash refugees have not been politically active, they will still be considered to be against Iran. However, the source had no knowledge of such returns actually taking place.”*¹⁹⁷

Flere kilder vurderer, at tilbagevenden til Iran fra Nordirak vil være vanskeligere for en person, der har opholdt sig i en flygtningelejr end for en person, der ikke har. Imidlertid vurderer en analytiker fra Nordirak, at selv for en person der er udrejst legalt af Iran og aldrig har været politiske aktiv i Nordirak, vil det nok være en forudsætning for en uproblematisk tilbagevenden til Iran, at personen er i besiddelse af et pas.¹⁹⁸

5.5 Kvinder

Kvinder er udsat for diskrimination i Iran. Amnesty International skriver bl.a.: *“Women faced discrimination in law and practice in relation to marriage and divorce, inheritance, child custody, nationality and international travel. Women breaching a mandatory dress code faced expulsion from university. Some higher education centres introduced gender segregation, or restricted or barred women from studying certain subjects.”*¹⁹⁹

Voldtægt er forbudt og underlagt dødsstraf. Håndhævelsen af loven vurderes imidlertid ikke at være effektiv, og sex i ægteskabet betragtes pr. definition som at være frivilligt. Voldtægt er svært at bevise, og frygten for i stedet at ende med at blive anklaget for utroskab menes at afholde mange kvinder fra at anmelde voldtægt. Myndighedsstyrker rapporteres at have voldtægt tilbageholdte personer.²⁰⁰

¹⁹⁶ Ibid. p. 45ff samt Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds - On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013, p. 73ff

¹⁹⁷ Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds - On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013, p. 74

¹⁹⁸ Ibid. p. 74f

¹⁹⁹ Amnesty International: The State of the World's Human Rights – Iran. Maj 2013.

²⁰⁰ US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, afsnit 6

Vold i hjemmet er ikke specifikt forbudt og betragtes i øvrigt som et privat anliggende.²⁰¹ I FN's Menneskerettighedskomites rapport fra 2011 gives der udtryk for bekymring over fraværet af lovgivning mod vold i hjemmet samt manglende efterforskning og retsforfølgelse af personer, der udøver vold i hjemmet.²⁰²

I FN's Menneskerettighedskomites rapport fra 2011 udtrykkes desuden særligt bekymring over de mange kvindesagsforkæmpere, der er blevet anholdt og frihedsberøvet.²⁰³

5.5.1 Pas og udrejse

De iranske myndigheder oplyser, at en iransk kvinde skal have sin mands samtykke for at få udstedt et pas, at samtykket gælder for hele passets gyldighedsperiode, samt at samtykket kun kan trækkes tilbage via domstolene.²⁰⁴

Modsat oplyser en anden kilde, at manden enten giver sit samtykke for hele passets gyldighedsperiode eller for enkelte rejser, samt at en mand kan tilbagekalde sit samtykke og forhindre sin hustru i at udrejse blot ved at ringe til lufthavnsmyndighederne eller skrive et brev.²⁰⁵

Tilsvarende fremgår følgende af en rapport fra marts 2013: "*According to Article 19 of the same law, husbands even have the ability to notify the government and forbid their wives from leaving the country. In such cases their wives' passports will be seized. In fact, even if they give their consent at first, husbands are not bound to their previous consent and are free to change their minds at any time.*"²⁰⁶

Enlige kvinder over 18 år, enker og fraskilte behøver ikke samtykke for at få udstedt et pas.²⁰⁷

5.5.2 Dress code

De canadiske myndigheder har i december 2011 lavet et notat ud fra forskellige kilder om de iranske krav til særlig påklædning i det offentlige rum: "*According to the Islamic Penal Code of Iran (1991), 'women who appear in public without a proper hijab should be imprisoned from ten days to two months or pay a fine of 50,000 to 500,000 Ryal' (..Art. 638)... The law is reportedly applicable to all Iranian women regardless of their religion... However, sources state that*

²⁰¹ Ibid.

²⁰² UN Human Rights Committee: Consideration of reports submitted by States parties under article 40 of the Covenant: Concluding observations of the Human Rights Committee - Islamic Republic of Iran. November 2011, pkt. 11

²⁰³ Ibid. pkt. 26

²⁰⁴ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p 71

²⁰⁵ Ibid. p. 71f

²⁰⁶ Iran Human Rights Documentation Center: Gender Inequality and Discrimination: The Case of Iranian Women. 8. Marts 2013, pkt. 2.1.4.4.

²⁰⁷ Ibid. p. 73

*there is no clear legal definition of what constitutes a proper hijab... that given the lack of a clearly defined dress code, women are 'subject to the opinions of disciplinary forces or judges'.*²⁰⁸

Videre om hvilke krav der typisk stilles, fremgår følgende af samme notat: *"In practice, women are required to cover their hair and the contours of their body in public... Sources note that loose-fitting headscarves, tight overcoats and short trousers that expose the skin are prohibited... women have been punished for "showing part of one's hair, using cosmetics, wearing sunglasses, wearing a tight or short manteau (coat or gown), showing skin above the wrist or ankle, showing neckline, and wearing boots over (rather than under) trousers"... Men are reportedly prohibited from wearing shorts.. and tight, low-slung jeans.*²⁰⁹

5.5.3 Æresdrab

Det er vanskeligt at finde officielle tal eller rapporter over æresdrab i Iran, men en politichef oplyste på et tidspunkt, at der var begået 50 æresdrab i løbet af 7 måneder omkring 2008.²¹⁰ I Khuzestan, Kordestan, Azerbaijan, Fars, Lorestan, Eilam, og Kermanshah som er beboet af mere stammeprægede samfund, er æresdrab mere udbredt. En tidligere chef for retsvæsenet i Khuzestan har udtalt: *"honor killings are a serious problem in this province and this is an accepted practice in this area. The offenders, therefore, escape from prosecution and the victim's families often do not pledge—or pursue—the complaint against the offender."*²¹¹

Vedrørende 2012 skriver US Department of State: *"There were no official reports of murders motivated by "honor" during the year, although human rights activists reported that they occurred."*²¹² På linje hermed oplyser en kilde refereret i en dansk fact-finding rapport fra februar 2013, at antallet af æresdrab i Iran er lavt i sammenligning med nabolandene.²¹³

5.6 Utroskab og førægteskabelige forhold

Flere kilder udtaler i en dansk fact-finding rapport fra februar 2013, at utroskab er almindeligt i Iran, samt at det ofte ikke anmeldes, men snarere holdes inden for privatsfæren.²¹⁴ Ligeledes vurderes førægteskabelige forhold at være forholdsvis udbredte.

²⁰⁸ Immigration and Refugee Board of Canada, Iran: The enforcement of dress codes, 20 December 2011, IRN103920.E.

²⁰⁹ Ibid.

²¹⁰ Iran Human Rights Documentation Center: Gender Inequality and Discrimination: The Case of Iranian Women. 8. Marts 2013, pkt. 1.4.

²¹¹ Ibid.

²¹² US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, sektion 6

²¹³ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 36

²¹⁴ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 35f

I Iran er seksuelle relationer alene lovlige, når de foregår inden for et gyldigt ægteskab. Både utroskab og førægteskabelige forhold er således straffbare i Iran. Der stilles imidlertid strenge beviskrav for domfældelse.²¹⁵

Domfældelse for utroskab kræver ifølge loven enten fire mandlige øjenvidner (eller tre mandlige og to kvindelige), eller at den skyldige har tilstået fire gange. Utroskab straffes ifølge den iranske straffelov med dødsstraf ved stening. Hvis beviskravene til utroskab ikke er opfyldt, kan dommeren dømme for 'uislamisk adfærd', hvor beviskravene er mindre. Straffen for 'uislamisk adfærd' er op til 99 piskeslag.²¹⁶

Førægteskabelige forhold kan straffes med 100 piskeslag.²¹⁷

Mænd har i Iran lov til at indgå flere ægteskaber, herunder midlertidige ægteskaber. Hermed bliver det muligt for mænd at undgå straf for utroskab.²¹⁸

Med henvisning til de før omtalte strenge beviskrav udtaler en repræsentant for en vestlig ambassade:

*"However, if the judge bases his argument on his knowledge, i.e. "knowledge of the judge", he is given free hands to issue whatever sentence he sees fit."*²¹⁹

Adspurgt til situationen hvor beviskravene for utroskab ikke er opfyldt, oplyser to iranske advokater ifølge en dansk fact-finding rapport fra februar 2013, at: *"..the judge in that case would depend on technical evidence, such as lab tests or DNA. In this case, the accused might be convicted for having illegal relations, but not for adultery. The sentence should be proportionate to the crime and the punishment could be short-term imprisonment or fine or both. The convicted could also receive a sentence involving lashes, but lashes are normally converted to another form of punishment, i.e. fine or short-term imprisonment."*²²⁰

Tilsvarende fremgår det af en Human Rights Watch artikel fra juni 2013 vedrørende straf, når beviskravene til utroskab ikke er opfyldt: *"The revised code also provides that courts that convict defendants of adultery based on the "knowledge of the judge," a notoriously vague and subjective doctrine allowing conviction in the absence of any hard evidence,*

²¹⁵ Landinfo: Iran: Straffeforfølgelse av utroskab. Juli 2011, p. 1f

²¹⁶ Ibid.

²¹⁷ Ibid.

²¹⁸ Iran Human Rights Documentation Center: Gender Inequality and Discrimination: The Case of Iranian Women. 8. Marts 2013, pkt. 1.3

²¹⁹ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 37

²²⁰ Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013, p. 38

*may impose corporal punishment sentences of 100 lashes rather than execution by stoning. The penalty for people convicted of fornication, or sex outside of marriage that involves an unmarried person, is 100 lashes.*²²¹

I tilfælde af at en mand tager sin hustru på fersk gerning i utroskab, er det ifølge iransk lovgivning tilladt for ham at dræbe både sin kone og hendes elsker. Hvis manden derimod ved, at hans hustru er under tvang, må han kun dræbe voldtægtsmanden.²²² I FN's Menneskerettighedskomites rapport fra 2011 står der, at: *“.. It is also concerned that a husband is exempted from punishment for voluntary manslaughter in the event that he murders his wife on suspicion of adultery.”*²²³

5.7 Homoseksuelle

Homoseksuelle er en udsat gruppe i Iran. FN's Menneskerettighedskomite giver i en rapport fra 2011 udtryk for følgende bekymringer: *“The Committee is concerned that members of the lesbian, gay, bisexual, and transgender community face harassment, persecution, cruel punishment and even the death penalty. It is also concerned that these persons face discrimination on the basis of their sexual orientation, including with respect to access to employment, housing, education and health care, as well as social exclusion within the community.”*²²⁴

UK Foreign and Commonwealth Office skriver i en rapport fra april 2013: *“Lesbian, gay, bisexual and transgender issues in Iran remain taboo, and homosexual acts between men attract the death penalty. In May, four men were reportedly hanged in secret on charges of homosexuality... This area is also of concern regarding the lack of fair trials and suspicions that such charges are sometimes falsely applied”*²²⁵

Organisationen International Gay and Lesbian Human Rights Commission oplyser, at domfældelse for homoseksualitet ifølge loven kræver fire mandlige vidner, eller at den tiltalte tilstår fire gange. Organisationen beretter imidlertid om adskillige personer dømt for homoseksualitet på et langt ringere grundlag end krævet i loven, såsom tilbagekaldte tilståelser, tilståelser afgivet under tortur eller færre end fire vidner. Yderligere oplyser organisationen, at dommeren i sådanne sager afgør skyldsspørgsmålet med

²²¹ Human Rights Watch: Iran: Proposed Penal Code Retains Stoning. Juni 2013.

²²² Iran Human Rights Documentation Center: Gender Inequality and Discrimination: The Case of Iranian Women. 8. Marts 2013, pkt. 1.4.

²²³ UN Human Rights Committee: Consideration of reports submitted by States parties under article 40 of the Covenant: Concluding observations of the Human Rights Committee - Islamic Republic of Iran. November 2011, pkt. 11

²²⁴ UN Human Rights Committee: Consideration of reports submitted by States parties under article 40 of the Covenant: Concluding observations of the Human Rights Committee - Islamic Republic of Iran. November 2011, pkt. 10

²²⁵ UK Foreign and Commonwealth Office: Human Rights and Democracy: The 2012 Foreign & Commonwealth Office Report - Iran, 15 April 2013

henvisning til 'knowledge of the Judge', som burde være baseret på fakta, men som ind i mellem nærmere fremstår som en erstatning for fakta.²²⁶

Mænd dømt for homoseksuelle handlinger kan idømmes dødsstraf, mens kvinder kan idømmes op til 100 piskeslag. Kvinder der tidligere er dømt for homoseksuelle handlinger kan imidlertid idømmes dødsstraf.²²⁷

Iranske myndighedspersoner har ved flere lejligheder udtalt sig voldsomt fordømmende om homoseksualitet og hermed bidraget til social stigmatisering af homoseksuelle.²²⁸

Om homoseksuelles konflikter med familien og manglende adgang til beskyttelse i sådanne tilfælde, skriver Ahmed Shaheed, FN's Special Rapporteur on the Situation of Human Rights in the Islamic Republic of Iran: *"Iran's criminalisation of same-sex relations facilitates physical abuse in the domestic setting as well. A majority of these individuals reported that they were beaten by family members at home, but could not report these assaults to the authorities out of fear that they would themselves be charged with a criminal act."*²²⁹

5.8 Menneskerettighedsforkæmpere og NGO aktivister

Vedrørende foreningsfriheden i Iran skriver US Department of State: *"The government limited freedom of association in practice through threats, intimidation, imposing arbitrary requirements on organizations, and arresting group leaders and members."*²³⁰

Ikke mindst menneskerettighedsaktivister udsættes for anholdelser, fængselsstraffe og fysiske overgreb. Advokater der forsvarer disse eller andre aktivister, eller udtaler sig kritisk om tortur eller det iranske retssystem, risikerer chikane, anholdelse og fængselsstraf.²³¹

I FN's Menneskerettighedskomites rapport fra 2011 udtrykkes stor bekymring for behandlingen af menneskerettighedsaktivister og forsvarsadvokater: *"It notes with concern that human rights defenders and defence lawyers often serve prison sentences based on vaguely formulated crimes such as "mobareb" (enemy of God) or the spreading of propaganda against the establishment."*²³²

²²⁶ International Gay and Lesbian Human Rights Commission: Human Rights Violations on the Basis of Sexual Orientation, Gender Identity, and Homosexuality in the Islamic Republic of Iran - Submission to the 103rd Session of the Human Rights Committee (17 October- 4 November 2011). p. 11f

²²⁷ Iran Human Rights Documentation Center: Denied Identity: Human Rights Abuses Against Iran's LGBT Community. November 2013, p 8f

²²⁸ International Gay and Lesbian Human Rights Commission: Human Rights Violations on the Basis of Sexual Orientation, Gender Identity, and Homosexuality in the Islamic Republic of Iran - Submission to the 103rd Session of the Human Rights Committee (17 October- 4 November 2011). p. 3

²²⁹ Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran: March 2013 report. Punkt 70

²³⁰ US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013, section 2

²³¹ Amnesty International: 'We are ordered to crush you' - Expanding repression of dissent in Iran. February 2012, p. 25 og 29

²³² UN Human Rights Committee: Consideration of reports submitted by States parties under article 40 of the Covenant: Concluding observations of the Human Rights Committee - Islamic Republic of Iran. November 2011, pkt. 26

Også miljøaktivister er ved flere lejligheder blevet udsat for anholdelser og fængselsstraffe.²³³

Ifølge en repræsentant fra en kurdisk menneskerettighedsorganisation betragter de iranske myndigheder mødeaktiviteter som problematiske og konspiratoriske, uanset hvilket felt en organisation arbejder inden for. Jo flere medlemmer eller aktivister jo mere risikabelt, men selv for små organisationer kan det være risikabelt at holde møde.²³⁴

Tilsvarende svarer en vestlig diplomat og ekspert vedrørende Iran på et spørgsmål om situationen for NGO'er i de kurdiske områder i Iran: *"...that any effort to build civil society organisations and networks outside the control of the government may be perceived as a threat by the Iranian government."*²³⁵

At de iranske myndigheder nok kan have grund til deres mistanke om, at der i et eller andet omfang foregår uønsket politisk aktivitet under dække af NGO-aktiviteter fremgår af flere kilder. Analytiker fra Tanupo magasinet Ziryan Roj Helati oplyser således: *"However, some NGOs are a cover for political activities, particularly human rights NGOs which have sometimes been affiliated with Kurdish political parties."*²³⁶ At der ind i mellem er tætte relationer mellem politiske partier og NGO'er bekræftes af Komalas generalsekretær: *"As regards public activities Ebrahim Alizadeh (Komala, SKHKI) stated that his party is active through different non-governmental organizations such as labour unions, environmental NGOs etc."*²³⁷

5.9 Afviste asylansøgere, der vender tilbage til Iran

Amnesty International oplyser i en rapport fra 2012, at afviste asylansøgere sendt tilbage til Iran med tvang er i risiko for anholdelse, hvis myndighederne kender til deres asylsag. I rapporten henvises til en udtalelse fra en unavngiven dommer fra 2011: *"Asylum seekers are interrogated on return, whether or not they have been political activists in Iran or abroad. If they have tried to conduct propaganda against Iran, then they are culpable and are detained until a judge decides the sentence... If the person was either politically active in Iran before leaving, or has been active abroad, they must be tried and receive a punishment appropriate to their activities."*²³⁸

Tidligere samme år havde en iransk dommer i en avisartikel udtalt, at iranere, der havde søgt asyl i udlandet, kunne idømmes straf.²³⁹

²³³ Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran: March 2012 report. Punkt 66

²³⁴ Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds - On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013, p. 60

²³⁵ Ibid. p. 57

²³⁶ Ibid. p. 58

²³⁷ Ibid. p. 40

²³⁸ Amnesty International: 'We are ordered to crush you' - Expanding repression of dissent in Iran. February 2012, p. 56

²³⁹ Ibid.

Straffen for at være udrejst illegalt af Iran oplyses at være bøde.²⁴⁰

Vedrørende iranere der vender tilbage fra Nordirak, oplyser flere kilder citeret i en dansk fact-finding rapport fra september 2013, at disse vil blive afhørt ved ankomsten til Iran, og at de vil få problemer i form af yderligere afhøringer eller fængsling, hvis myndighederne finder beviser for uønskede aktiviteter eller blot finder anledning til mistanke.²⁴¹ UNHCR i Erbil, Nordirak oplyser om det videre forløb: *“A person who goes back to Iran will be interrogated and then released unless there is evidence found against him. When asked what happens if evidence is found, UNHCR Erbil answered that according to the asylum seekers whom UNHCR has talked to and according to some country of origin information, when someone who has had political affiliation in Iraq voluntarily returns to Iran, he will be taken to the intelligence department and he will go through few interrogations. The person will then be taken to the revolutionary court where his political affiliation in Iraq will be determined. He will here be given a chance to sign a statement by which he promises that he will not be involved in political activities any more. If the court presents solid evidence against the person which shows that he has been involved in military operation and armed struggle, he will be punished but the punishment differs from case to case. In most cases, the punishment will be imprisonment.”*²⁴²

6 Dansk asylpraksis

I 2012 søgte i alt 549 iranere asyl i Danmark. Samme år behandlede Udlændingestyrelsen som første instans 407 sager vedrørende iranske asylansøgere. Af disse fik 144 afslag, mens 263 fik asyl, fordelt på 225 der fik konventionsstatus (§ 7, stk. 1/K-status) og 38 der fik subsidiær beskyttelse (§ 7, stk. 2/B-status). Hvilket svarer til en anerkendelsesprocent på 65%.²⁴³

Flygtningenævnet har som anden instans i perioden fra 1. januar 2013 til 27. september 2013 i følge Dansk Flygtningehjælps statistikker²⁴⁴ afgjort i alt 103 spontane asylsager vedrørende iranere. Af disse fik 36 afslag, 46 fik K-status og 13 fik B-status. Dette svarer til en anerkendelsesprocent på 57%.

De sager, der i 2013 er afgjort i Flygtningenævnet, er i det følgende inddelt i kategorier ud fra hvilket tema, der er lagt til grund i afgørelsen. I enkelte afgørelser er flere forskellige temaer lagt til grund og vurderet selvstændigt - sådanne afgørelser er, hvor det er vurderet relevant, omtalt under flere temaer. Afgørelser, hvori der er meddelt afslag med henvisning til, at ansøgers forklaring helt afvises som utroværdig, er ikke

²⁴⁰ Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds - On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013, p. 68

²⁴¹ Ibid, p. 68ff

²⁴² Ibid, p. 68

²⁴³ Tal og Fakta på Udlændingområdet 2012, forår 2013.

²⁴⁴ Dansk Flygtningehjælp modtager samtlige Flygtningenævnets afgørelser vedrørende ansøgninger om asyl.

behandlet i det følgende. Enkelte sager, der vurderes at være af helt ekstraordinær karakter og derfor ikke relevante, er heller ikke behandlet i det følgende.

6.1 Kønsrelaterede konflikter

I 12 sager ses Flygtningenævnet helt eller i det væsentligste at have lagt ansøgers forklaring om en konflikt, der kan karakteriseres som kønsrelateret, til grund for afgørelsen. I ni sager blev der meddelt B-status og i tre sager meddelt K-status.

I følgende sager blev der meddelt B-status:

- Ansøger afslog ægteskabstilbud fra en mand med tilknytning til Sepah. Manden truede herefter både ansøger og hendes mor. Da moren anmeldte truslerne, blev der rejst sag mod ansøgeren og hendes mor. Flygtningenævnet lagde til grund, at ansøger ikke ville kunne få myndighedernes beskyttelse.
- Ansøger var pga. ægtefællens forhold i myndighedernes søgelys og havde fået personlige papirer konfiskeret. Ansøgers far lagde pres på ansøger for at få hende til at blive skilt fra ægtefællen, der var flygtet, og i stedet gifte sig med en bekendt af familien. Manden, som familien ønskede ansøger gift med, truede ansøger og faren lagde fortsat pres på hende. Flygtningenævnet lagde til grund, at ansøger ikke ville kunne opnå myndighedsbeskyttelse.
- Ansøgere var gift i Iran, men havde et forhold til en anden mand, hvilket ægtefællen tilsyneladende opdagede. Kvinden måtte anses for at have været sin ægtefælle utro. Manden, som ansøger havde et forhold til, blev også meddelt B-status.
- Ansøger havde haft et førægteskabeligt forhold til datteren af en højtstående militærperson. Ansøger blev anmeldt for voldtægt, tilbageholdt og udsat for grove fysiske overgreb. Ansøger flygtede fra retsbygningen, da han skulle have sin dom.
- Ansøger var sin ægtefælle utro. Ægtefællen, der var tidligere ansat hos Sepah, indklagede hende for retten for utroskab.
- Ansøger var gift i Danmark, men blev smidt ud af hjemmet af sin ægtefælle. Ægtefællen kontaktede efterfølgende ansøgers fætre i Iran og oplyste fejlagtigt, bl.a. at ansøger havde ernæret sig ved prostitution i Danmark. Fætrene fremsatte herefter trusler mod ansøger og hendes familie. Ægtefællen havde også foranlediget, at myndighederne efterstræbte ansøger for både uægteskabeligt samliv og propaganda udført i Danmark mod det iranske regime.
- Ansøger havde tidligere haft et forhold uden for ægteskab. Da ansøger for anden gang blev anholdt for dårlig påklædning og fik besked om at hun skulle underkastes en såkaldt jomfruundersøgelse, lod hun sig presse til at have seksuelt samkvem med en politimand. Politimanden chikanerede hende efterfølgende og truede hende med retssag og anholdelse, hvis ikke hun fortsatte forholdet.

- Ansøger blev forsøgt voldtaget af en højerestående militærperson, som hun var blevet venner med og afværgede dette ved at slå gerningsmanden. Hendes bopæl blev efterfølgende ransaget og personlige papirer konfiskeret. Myndighederne havde efterfølgende overfor moren beskyldt ansøger for at have udført ulovlig politisk virksomhed.

I følgende sager blev der meddelt K-status:

- Ansøger havde haft et seksuelt forhold til den lokale mullahs datter, som var blevet afsløret. Pigens bror havde tidligere truet ansøger med at dræbe ham. Flygtningenævnet lagde til grund at mullahen og hans familie ønskede at dræbe ansøger, som også risikerede at blive efterstræbt af myndighederne.
- Ansøger havde været sin herboende ægtefælle utro, hvilket ægtefællen formodedes at have fortalt ansøgers familie i Iran. Flygtningenævnet lagde til grund, at ansøger var i risiko for overgreb fra familien i Iran, og at hun ikke ville kunne få myndighedsbeskyttelse herimod. Derudover var der risiko for myndighedsovergreb. Da risikoen delvist var begrundet i ansøgers konvertering blev hun meddelt K-status.
- I en sag, der egentlig var en sag om bortfald af opholdstilladelse på grund af langt ophold uden for Danmark, valgte Flygtningenævnet først at anse opholdstilladelsen for bortfaldet, men dernæst at meddele ansøger K-status med henvisning til hans homoseksualitet. Flygtningenævnet fandt, at det ville være en særlig belastning for ham ikke at kunne leve åbent med sin homoseksualitet, og at årsagen til en hemmeligholdelse ville være både hensynet til familien, men også de meget alvorlige reaktioner, der ville følge af, at myndighederne blev bekendt med hans seksuelle orientering.

6.2 Ansøgere fra Al-Tash

I seks sager har Flygtningenævnet lagt til grund at ansøger er født og/eller opvokset i Al-Tash flygtningelejren i Irak. Flygtningenævnet lægger i alle sagerne i overensstemmelse med Udlændingestyrelsen til grund at ansøgerne er omfattet udlændingelovens § 7, stk. 1, hvorefter spørgsmålet er om Nordirak (KRI) kan tjene som ansøgers første asylland, jfr. udlændingelovens § 7, stk. 3. Med henvisning til oplysninger fra Rigspolitiet om, at det må anses for udsigtsløst at gennemføre udsendelser af iranske kurdere til KRI, finder Flygtningenævnet ikke, at KRI kan tjene som et første asylland. I alle sager meddelte Flygtningenævnet K-status.

6.3 Den Grønne Bevægelse/demonstrationer i 2009

I syv sager lægger Flygtningenævnet til grund, at ansøgerne har haft en eller anden tilknytning til Den Grønne Bevægelse eller på anden vis har været involveret i demonstrationerne, der blev afholdt i forbindelse med præsidentvalget i 2009. I fire sager meddeles K-status og i tre sager meddeles afslag.

I følgende sager meddeltes afslag på asyl:

- Ansøger fortalte at han i forbindelse med en demonstration i 2009 var blevet fængslet og udsat for tortur, men var fortsat med at demonstrere og uddele løbesedler. Ansøger fortalte videre, at en ven blev anholdt i 2012 og at ansøgers bopæl blev ransaget. Flygtningenævnet afviste dele af forklaringerne om de senere begivenheder og fandt under disse omstændigheder, at han, uanset han havde været tilbageholdt og udsat for torturlignende overgreb, ikke var i risiko for asylbegrundende forfølgelse.
- Ansøger havde deltaget i demonstrationer og oplyste, at hun havde været anholdt og udsat for overgreb. Flygtningenævnet fandt imidlertid oplysningerne om anholdelsen utroværdig og fandt ikke at kunne lægge til grund at ansøger skulle være eftersøgt og risikerede anholdelse.
- Ansøger oplyste, at han havde været aktiv for Den Grønne Bevægelse i 2009. Han oplyste at have uddelt valgmateriale, forsøgt at hverve tilhængere og deltaget i demonstrationer efter valget. Han oplyste at være blevet suspenderet fra universitetet, samt tilbageholdt og udsat for tortur i forbindelse med en demonstration i 2010. Flygtningenævnet fandt ikke, at myndighederne var bekendt med hans aktiviteter i 2009, suspensionen fra universitetet havde været generel og kunne ikke begrunde asyl og ligeledes kunne tilbageholdelsen med slag og spark ikke begrunde asyl, da den havde været kortvarig og ansøger ikke efterfølgende var blevet indkaldt eller lign.

I følgende sager meddelte Flygtningenævnet K-status:

- Ansøger havde tidligere fået afslag på asyl trods deltagelse i en demonstration den 27. december, da Flygtningenævnet vurderede, at han var uprofileret. Sagen blev imidlertid genoptaget og ansøger meddelte asyl, da det efterfølgende viste sig, at ansøger var blevet filmet under demonstrationen og at dette kunne ses på internettet. Med henvisning til oplysninger om, at deltagere i bl.a. denne demonstration er blevet forfulgt i Iran – samt til ansøgers omfattende aktiviteter i Danmark mod det iranske styre – meddeltes ansøger K-status.
- Ansøger havde hjulpet til ved Mousavis kampagne i 2009 og havde efter valget hjulpet eftersøgte personer med at flygte. Ansøger var blevet anholdt og udsat for overgreb i 2009. I 2012 var hun igen blevet anholdt og udspurgt om sine aktiviteter. Hun var blevet løsladt mod kaution.
- Ansøger havde deltaget i demonstrationer i 2009 og igen i 2011. Ved en demonstration i 2011 satte ansøger og en ven ild til et billede af Khameini, hvilket blev filmet. Vennen blev anholdt og ansøgers hus ransaget. Under ransagningen blev der beslaglagt et usb-stick med billeder, der viste ansøgers tilknytning til en organisation for tidligere misbrugere.

- Ansøger havde deltaget i demonstrationer i 2009. Han blev anholdt og udsat for overgreb, og herefter løsladt mod kaution og besked om at han senere ville blive tilsagt til retsmøde. Han flygtede efter i sommeren 2010 at være blevet tilsagt til at møde ved revolutionsdomstolen.

6.4 Kurdisk politisk aktivitet

I seks sager lægger Flygtningenævnet til grund, at ansøgerne har udført aktiviteter for, været medlem af eller på anden vis haft tilknytning til et af de kurdiske politiske partier. I to sager blev der meddelt afslag og i fem sager blev der meddelt K-status.

- I en sag blev der meddelt afslag på asyl til en person, der allerede i Iran var medlem af KDPI. Flygtningenævnet afviste imidlertid ansøgers forklaring om, at der var blevet gennemført en ransagning af bopælen og afviste at hans tilknytning til KDPI var kommet til de iranske myndigheders kendskab.
- I en anden sag blev der meddelt afslag med henvisning til, at aktiviteterne lå langt tilbage i tid og var udført mens ansøger var barn. Ansøger var ikke blevet tilbageholdt og det havde ikke haft konsekvenser for hans far.
- I fire sager meddelte Flygtningenævnet K-status med henvisning til ansøgernes aktiviteter for KDPI eller Komala, som fandtes at være kommet til myndighedernes kendskab, f.eks. ved en ransagning. Aktiviteterne bestod i uddeling af løbesedler, smugling eller ophængning af politisk materiale. I flere af afgørelserne blev der desuden henvist til, at familiemedlemmer var aktive eller at ansøger havde fortsat sine aktiviteter i Danmark.
- I en enkelt sag blev der meddelt K-status til en person, der uvidende havde smuglet politisk materiale fra Irak til Iran. I forbindelse med den sidste transport var ansøger og hans venner blevet beskudt og to venner anholdt.

6.5 Familiemedlemmer aktive

I seks afgørelser lægger Flygtningenævnet til grund, at medlemmer af ansøgers familie på en eller anden måde har deltaget i aktiviteter, som kunne være egnede til at medføre problemer for ansøger. I tre sager blev der meddelt afslag, mens der i én sag blev meddelt B-status og i to sager meddelt K-status.

Flygtningenævnet meddelte afslag på asyl i tre sager, hvor familiemedlemmer havde været tilknyttet KDPI eller PKK, men hvor det enten lå langt tilbage i tid, eller hvor ansøger blot ikke blev vurderet at være kommet i de iranske myndigheders søgelys.

Flygtningenævnet meddelte B-status til en ansøger, hvis ægtefælle var eftersøgt af de iranske myndigheder, uden at ansøger rigtig vidste hvorfor. Siden ægtefællens flugt i 1999 var ansøger gentagne gange blevet afhørt og tilbageholdt. Ansøger var også blevet udsat for overgreb, bl.a. en fingeret henrettelse, og skønnedes at være psykisk nedbrudt som følge af disse forhold. Ansøger var udrejst i strid med et udrejseforbud.

Flygtningenævnet meddelte K-status til en ansøger, hvis far havde været politisk aktiv uden ansøgers vidende. Efter faren forlod bopælen, blev ansøger gentagne gange kontaktet af efterretningstjenesten, der ville aftvinge ham oplysninger om faren, samt have ham til at spionere blandt politisk aktive kurdere. Ansøger blev udsat for trusler. Ansøger tilkendegav at ville samarbejde og som sikkerhed for overholdelse af aftalen, måtte han aflevere skødet på familiens hus.

Flygtningenævnet meddelte desuden K-status til en ansøger, der var ud af en familie, der altid havde været aktiv for Mujahedin-e Khalq (MKO). Ansøger havde selv været aktiv med uddeling af løbesedler, arrangering af demonstrationer og politiske taler og havde tidligere været fængslet. Ansøgers forklaringer om deltagelse i demonstrationer i 2009 blev afvist af Flygtningenævnet. Flygtningenævnet meddelte asyl af hensyn til familiens og ansøgers tidligere aktiviteter, som også havde ført til at familiemedlemmer havde fået asyl i Norge og Danmark, samt af hensyn til brødrenes fortsatte profilering og ansøgers udrejse i strid med et udrejseforbud.

6.6 Andre aktiviteter af politisk karakter

I dette afsnit er der kort redegjort for fire sager, hvor Flygtningenævnet meddelte K-status med henvisning til ansøgernes forskellige aktiviteter.

- Ansøger havde været medlem af en organisation, der havde til formål at heale folk. Ansøger havde foretaget healinger og uddelt propaganda for organisationen. Mens ansøger var udenlands med en anden gruppe, havde myndighederne ransaget hans hjem og konfiskeret bl.a. hans computer. Hans forældre var blevet generet og efterretningstjenesten havde opsøgt bopælen igen.
- Ansøger havde hjulpet monarkister med at huse tilhængere i sine udlejningslejligheder. Ansøger var blevet anholdt og tortureret, men fortsatte aktiviteterne efter at være blevet løsladt mod kaution. Ansøger flygtede, da personer fra lejlighederne senere blev anholdt og ansøgers hjem ransaget.

- Ansøger havde opbevaret politisk materiale for sin fætter uden at kende dets indhold. Efter at materialet blev fundet ved en ransagning, fandtes ansøger at være kommet i myndighedernes søgelys.
- Ansøger havde uddelt politisk materiale. Flygtningenævnet fandt, at det ikke kunne afvises, at han var udrejst på sit originale pas og lagde til grund, at han ved udreisen var forfulgt af de iranske myndigheder.

6.7 Konflikter i øvrigt med de iranske myndigheder

I ni sager lagde Flygtningenævnet til grund at ansøger på en eller anden måde var kommet i konflikt med de iranske myndigheder. I to sager meddeltes B-status mens der i syv sager meddeltes K-status.

Der blev meddelt B-status i to sammenhængende sager – en kvinde og hendes mor. Kvinden var som stewardesse blevet truet af en sikkerhedsvagt fra Sepah til at smugle en pakke ud gennem en tysk lufthavn. Kvinden flygtede i stedet ud af lufthavnen og kontaktede sin mor i Iran, der forlod hjemmet og tog ophold hos en veninde. Bopælen var herefter blevet ransaget.

I syv sager blev der meddelt K-status:

- Ansøger havde via internettet haft kontakt med en israelsk mand. Ansøger var to gange i 2011 tilbageholdt i Evin-fængslet og udsat for tortur. Han blev bl.a. afhørt om den israelske mand. Efter løsladelsen blev han ofte kontaktet og bedt om at møde til afhøringer. Ansøger flygtede efter han i 2012 igen blev bedt om at møde op hos efterretningstjenesten. Flygtningenævnet henviste bl.a. til baggrundsoplysninger om den iranske efterretningstjeneste.
- I to sager meddeltes asyl til tidligere Basij medlemmer.
 - Den ene skulle udstationeres til Syrien. Flygtningenævnet lagde til grund at en afvisning ville blive betragtet som lydighedsnægtelse, og da ansøger var kommet i besiddelse af vigtige oplysninger, også som en sikkerhedsrisiko.
 - Den anden havde nægtet at følge ordre om at bruge vold mod demonstranter og var blevet fængslet og udsat for tortur. Ansøger havde også udtalt sig kritisk om de iranske myndigheder. Ansøger flygtede, da han blev overført til hospitalsbehandling. Flygtningenævnet henviser endvidere til hans konvertering og aktiviteter i Danmark.
- Ansøger var blevet advaret af sin chef om ikke at deltage i politiske demonstrationer. Da ansøger kom op at diskutere og i lettere håndgemæng med den religiøse leder af arbejdspladsens sikkerhedsafdeling, gled denne og slog hovedet. Ansøger blev anmeldt og Flygtningenævnet fandt det sandsynliggjort, at ansøger var eftersøgt for at være i politisk opposition.

- Ansøger var for 30 år siden aktiv for Mujahedin-e Khalg og havde siddet fængslet. I forbindelse med en razzia mod parabolantennor legitimerede ansøger sig overfor den person, der 30 år tidligere havde pisket hende. Han anklagede hende for fortsat at være kritisk mod regimet, og kort efter hendes udrejse kom der en tilsigelse til hende.
- Ansøger havde tidligere været tilbageholdt i forbindelse med hemmelige meditationskurser, og var herved kommet i myndighedernes søgelys. Hun havde tilsyneladende været overvåget. Da ansøger i 2012 blev anholdt i forbindelse med en privat fest, blev hun forsøgt voldtaget af en politimand. Da ansøger forsvarede sig, kom hun til at slå betjenten ihjel. Ansøger blev vurderet at have handlet i nødværge.
- Ansøger var i 2007 blevet straffet med piskeslag for at have drukket alkohol. Ansøger solgte alkohol. Ansøger udrejste efter myndighederne i 2012 havde beslaglagt alkohol og politisk og kristent materiale i hans hjem.

6.8 Konvertering - religion

I 19 sager har Flygtningenævnet lagt til grund at ansøger i et eller andet omfang er konverteret fra islam til - i de fleste tilfælde - kristendom. Uanset ansøgerne har foretaget konkrete handlinger, typisk dåb, som led i en konvertering, foretager Flygtningenævnet typisk en skelnen mellem hvad der betragtes som reel og ikke-reel konvertering.

I syv sager (hvoraf to hænger sammen) meddeler Flygtningenævnet afslag:

- I den ene af sagerne afviste Flygtningenævnet ansøgers påstand om at være konverteret til Jehovas Vidner allerede i Iran. Flygtningenævnet fandt herefter ikke, at hans dåb i Danmark var en naturlig fortsættelse af et forudgående forløb, og vurderede at asylmotivet var konstrueret til lejligheden. Der lagdes desuden vægt på, at ansøger var blevet døbt kort efter afslaget på asyl i Udlændingestyrelsen.
- I de øvrige seks sager lagde Flygtningenævnet ligeledes vægt på den tidsmæssige faktor omkring konverteringen i forhold til både asylsagen og udviklingen af en interesse for kristendommen. I alle seks sager påpegede Flygtningenævnet, at konverteringen var sket og/eller dåben gennemført efter kort tids interesse for kristendommen. I flere af sagerne henvistes desuden til, at ansøger var blevet døbt kort tid før sagens behandling i Flygtningenævnet - eller alene havde planer om at blive døbt. I en enkelt sag henvistes desuden til ansøgers manglende kendskab til kristne højtider og basale oplysninger om kristendommen. I én sag udtalte Flygtningenævnet, at uanset om bekendelsen til kristendommen var reel, fandtes den ikke at være kommet til de iranske myndigheders kendskab, og bemærkede vedrørende billeder af dåben på YouTube, at ansøgers navn ikke fremgik. I et par af sagerne bemærkede Flygtningenævnet - efter at have fundet at konverteringen ikke var reel - at kun

få personer kendte til konverteringen eller at ansøger ikke havde profileret sig. I to sager henviste Flygtningenævnet til ansøgers generelt manglende troværdighed.

I 12 sager fandt Flygtningenævnet at ansøgers konvertering kunne begrunde K-status:

I størstedelen af sagerne fremgår det klart, at Flygtningenævnet har foretaget en vurdering af ansøgernes forhold til kristendommen. I den forbindelse lægges vægt på forhold såsom, at ansøgerne havde deltaget i undervisning, udviste kendskab til kristendommen (og i et enkelt tilfælde bahá'í), havde deltaget aktivt i kirkemiljøet, gik jævnligt i kirke eller på anden vis illustrerede et engagement. I en enkelt sag havde ansøgerne altid været kristne.

Dernæst ses Flygtningenævnet at foretage en vurdering af den konkrete ansøgers risiko i forhold til de iranske myndigheder. I en del af sagerne lægger Flygtningenævnet til grund, at familie eller myndighederne allerede er blevet bekendt med konverteringen – i nogle sager har utilfredse familiemedlemmer oplyst familien eller myndighederne om konverteringen eller ansøger er blevet eksponeret ved kritiske udtalelser i Danmark eller aktiviteter på internettet. I enkelte sager lægger Flygtningenævnet til grund, at ansøger ved tilbagevenden til Iran forventes at ville missionere eller på anden vis give udtryk for sin religiøse overbevisning. I flere af sagerne henviser Flygtningenævnet desuden til de foreliggende baggrundsoplysninger om straf og manglende muligheder for åbent at praktisere sin kristne tro, samt til at ansøgere ikke kan forventes at skjule deres religiøse overbevisning.

6.9 Politiske aktiviteter i Danmark (sur place)

I 12 sager har Flygtningenævnet lagt til grund at ansøger i Danmark har haft politiske aktiviteter af en eller anden art. I seks sager meddelte Flygtningenævnet afslag, og i seks sager meddeltes K-status.

Flygtningenævnet meddelte afslag i følgende sager:

- I tre sager havde ansøgerne deltaget i demonstrationer i Danmark. I de to sager oplyste ansøgerne at billeder og video fra demonstrationen var lagt ud på internettet. Flygtningenævnet ses ikke at forholde sig til disse oplysninger, men begrundede afslagene med at aktiviteterne var begrænsede, og at de pågældende ansøgere var uprofilerede og ikke kunne antages at være kommet i de iranske myndigheders søgelys. I den tredje sag konstateredes blot, at ansøger var politisk uprofileret i Iran, og at der ikke var grundlag for at meddele opholdstilladelse.
- Ansøger havde udtalt sig mod det iranske styre i en lokalavis i Danmark og havde anonymt deltaget i en dokumentarfilm, som også var kritisk over for Iran.

- Ansøger oplyste at han på sin facebook profil bl.a. havde skrevet om filosofi og religion, herunder at han var inviteret til kristendommen. Flygtningenævnet fandt det ikke sandsynligt, at han med sine aktiviteter på facebook havde profileret sig over for de iranske myndigheder.
- Ansøger havde deltaget i KDPI arrangementer i Danmark. Flygtningenævnet afviste imidlertid at dette var kommet til de iranske myndigheders kendskab. I samme sag afviste Flygtningenævnet i øvrigt, at hans tilknytning til KDPI i Iran var kommet til myndighedernes kendskab.

I følgende sager meddelte Flygtningenævnet K-status:

- I fire sager havde ansøgerne deltaget i en sultestrejke i Danmark i maj-juni 2012, som bl.a. var en protestdemonstration mod det iranske styre. Sultestrejken var blevet grundigt dækket i både danske og udenlandske medier. De fire ansøgere fandtes alle at have haft en fremtrædende rolle og havde optrådt i medier med både navn og billede. Ansøgerne fandtes herved at være blevet eksponerede over for det iranske styre. En af de fire havde deltaget i flere andre demonstrationer i Danmark. Og en anden var desuden i Danmark konverteret til Bahá'í, hvilket ligeledes havde været omtalt i medierne.
- Ansøger havde i 2009 deltaget i demonstrationer ved den iranske ambassade i København, og hans billeder var i den forbindelse i aviser og tv. Flygtningenævnet antog, at de iranske myndigheder var bekendt med ansøgers deltagelse. Ansøger var yderligere konverteret til kristendommen, hvilket var omtalt i et blad og Flygtningenævnet antog at de iranske myndigheder ligeledes var eller ville blive bekendt med konverteringen.
- Ansøger var i Danmark blevet valgt til Komalas centrale ledelse. Flygtningenævnet lagde vægt på, at han i forbindelse med sit politiske arbejde i Danmark var blevet profileret som politisk modstander i forhold til de iranske myndigheder. Ansøger havde oplyst om omfattende aktiviteter for Komala i både Iran og Irak, samt om fængsling og dom i Iran. Det er ikke helt klart i hvilket omfang Flygtningenævnet lægger disse oplysninger til grund, men det nævnes at hans aktiviteter i Danmark er en naturlig forlængelse af hans tidligere aktiviteter.

7 Udsendelse

Ved udgangen af 2012 befandt 210 afviste iranske asylansøgere sig i udsendelsesposition.²⁴⁵

Nationalt Udlændingecenter skriver i sin rapport: "Status pr. 2. september 2012 vedrørende arbejdet med udsendelse af afviste asylansøgere" at muligheden for hjemsendelse af iranere er stærkt begrænset,

²⁴⁵ Tal og Fakta på Udlændingeområdet 2012, forår 2013.

når udlændingen ikke vil medvirke til hjemsendelse. Tvangsmæssig udsendelse af iranske borgere har i en meget lang periode reelt kun været muligt, hvis der foreligger et ægte og gyldigt iransk pas.²⁴⁶

På baggrund af erfaringer fra andre lande har Nationalt Udlændingecenter i 2013 i enkelte sager valgt at præsentere afviste iranske asylansøgere uden gyldigt pas, men med andre identitetspapirer i lufthavnen i Teheran. Et begrænset antal afviste iranske asylansøgere er tilsyneladende på denne måde blevet udsendt tvangsmæssigt til Iran.²⁴⁷

²⁴⁶ Status pr. 2. september 2012 vedrørende arbejdet med udsendelse af afviste asylansøgere.

²⁴⁷ Folketingsspørgsmål nr. 278 og 279 (Alm. del) fra Udvalget for Udlændinge og Integrationspolitik 2013.

Litteraturfortegnelse

- Aljazeera: Latest results put Rouhani ahead in Iran poll. 15. Juni 2013.
<http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2013/06/201361522643286979.html>
- Amnesty International: Death Sentences and Executions – 2012. April 2013.
<http://www.amnesty.ch/de/themen/todesstrafe/facts-figures/todesstrafebericht-2012-auf-englisch>
- Amnesty International: Iran releases prominent human rights lawyer. 18. September 2013.
<http://www.amnesty.org/en/news/iran-nasrin-sotoudeh-released-2013-09-18>
- Amnesty International: Student activist detained without charge, 15. marts 2010.
<http://www.amnesty.org/en/library/asset/MDE13/032/2010/en/57a53a72-7b19-4b93-89a5-dacfb2a2576/mde130322010en.html>
- Amnesty International: Report 2013 - 'The State of the World's Human Rights – Iran. Maj 2013.
<http://www.amnesty.org/en/region/iran/report-2013>
- Amnesty International: 'We are ordered to crush you' - Expanding repression of dissent in Iran. February 2012. <http://www.amnesty.org/en/library/asset/MDE13/002/2012/en/2b228705-dfba-4408-a04b-8ab887988881/mde130022012en.pdf>
- Amnesty International: Iran: Death row prisoners must not be executed. 17 January 2013.
<http://www.amnesty.org/en/library/asset/MDE13/003/2013/en/ea9bc64b-818a-42ea-bc70-0c1a28d04650/mde130032013en.html>
- Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation (ACCORD) Country Report on Iran, September 2013. <http://www.refworld.org/publisher/ACCORD,,,522ec5aa4,0.html>
- BBC: Iran election: President-elect Hassan Rouhani hails win. 16. Juni 2013.
<http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-22925119>
- BBC: Iran 'executes two over post-election unrest'. 28. Januar 2010.
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/8484478.stm>
- BBC News: Deadly rocket attack on Iranian exile camp in Iraq. 9. Februar 2013.
<http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-21393162>
- BBC News: Deadly violence hits Iran exiles' Camp Ashraf in Iraq. 1. September 2013.
<http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-23921573>
- BBC NEWS: Profile: Iran's Revolutionary Guards. 18. Oktober 2009.
http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/7064353.stm
- BBC News: US removes Iran group MEK from terror list. 29. September 2012. <http://archive.is/0SLeJ>
- Center for the Defense of Human Rights: New wave of repression launched against ethnic communities. Maj 2012. http://www.humanrights-ir.org/php/view_print_version_en.php?objnr=608
- Chatham House: The Kurdish Policy Imperative. December 2007.
<http://www.chathamhouse.org/sites/default/files/public/Research/Middle%20East/bp1207kurds.pdf>
- CIA: The World Fact Book - Iran. <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ir.html>
- Congressional Research Service: Iran: U.S. Concerns and Policy Responses. Juni 2013.
<http://fpc.state.gov/documents/organization/211406.pdf>
- Den Store Danske Encyklopædi: www.denstoredanske.dk
- Department of Immigration and Citizenship, Austria: Country Guidance Note – Iran. Juni 2013.
<http://www.immi.gov.au/media/publications/pdf/cgn-iran.pdf>

- Freedom House, Countries at the Crossroads – Iran. 2012. <http://www.freedomhouse.org/report/countries-crossroads/2012/iran>
- Freedom House: Freedom in the World 2013 – Iran. Januar 2013. <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2013/iran>
- Freedom House: Iran - Freedom of the Press 2013. Maj 2013. <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-press/2013/iran>
- Freedom House: Freedom on the Net 2012 – Iran. September 2012. <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-net/2012/iran>
- Freedom House: Report on civil rights, rule of law, anticorruption and transparency 2012. September 2012. <http://www.freedomhouse.org/report/countries-crossroads/2012/iran>
- GlobaLex: UPDATE: A Guide to the Legal System of the Islamic Republic of Iran. Februar 2011. <http://www.nyulawglobal.org/globalex/iran1.htm>
- Guardian's Iran Blog. 27 March 2013. <http://www.theguardian.com/world/iran-blog/2013/mar/27/iranian-activists-hunger-strike-sentences>
- Human Rights Watch: Iran: Freedom of Expression and Association in the Kurdish Regions. Januar 2009. <http://www.hrw.org/reports/2009/01/08/iran-freedom-expression-and-association-kurdish-regions-0>
- Human Rights Watch: Iran: Proposed Penal Code Retains Stoning. Juni 2013. <http://iranian.com/posts/view/post/15347>
- Human Rights Watch: World Report 2013 – Iran. Januar 2013. <http://www.hrw.org/world-report/2013/country-chapters/iran>
- Immigration and Refugee Board of Canada, Iran: The enforcement of dress codes, 20 December 2011. IRN103920.E. <http://www.refworld.org/docid/4f15163e2.html>
- International Campaign for Human Rights in Iran: Campaign Report on Human Rights in Iran since 12 June 2009 – Accelerating Slide into Dictatorship. 21. september 2009. <http://www.iranhumanrights.org/2009/09/report09/>
- International Campaign for Human Rights in Iran: The Cost of Faith - Persecution of Christian Protestants and Converts in Iran. 2013. http://www.iranhumanrights.org/wp-content/uploads/Christians_report_Final_for-web.pdf
- International Campaign for Human Rights in Iran: Large Scale Arrests of Kurdish Civil Activists in Mahabad and Sanandaj. Marts 2013. http://www.iranhumanrights.org/2013/03/kurds_mahabad/
- International Federation for Human Rights, Iran/death penalty – A state terror policy, 28. april 2009. http://www.fidh.org/IMG/pdf/Rapport_Iran_final.pdf
- International Federation for Human Rights (FIDH) and the Iranian League for the Defence of Human Rights (LDDHI): The Hidden Side of Iran: Discrimination against ethnic and religious minorities'. Oktober 2010. <http://www.fidh.org/IMG/pdf/IrandiscrimLDDHI545a.pdf>
- International Gay and Lesbian Human Rights Commission: Human Rights Violations on the Basis of Sexual Orientation, Gender Identity, and Homosexuality in the Islamic Republic of Iran - Submission to the 103rd Session of the Human Rights Committee (17 October- 4 November 2011). <http://iglhrc.org/sites/default/files/Iran%20Shadow%20Report%202011.pdf>
- Iran Human Rights Documentation Center: Denied Identity: Human Rights Abuses Against Iran's LGBT Community. November 2013. <http://www.iranhrdc.org/english/publications/reports/1000000398-denied-identity-human-rights-abuses-against-irans-lgbt-community.html>
- Iran Human Rights Documentation Center: Gender Inequality and Discrimination: The Case of Iranian Women. 8. Marts 2013. <http://www.iranhrdc.org/english/publications/legal-commentary/1000000261-gender-inequality-and-discrimination-the-case-of-iranian-women.html>

- Iran Human Rights Documentation Center: On the Margins: Arrest, Imprisonment and Execution of Kurdish Activists in Iran Today. April 2012.
<http://www.iranhrdc.org/english/publications/reports/1000000089-on-the-margins-arrest-imprisonment-and-execution-of-kurdish-activists-in-iran-today.html>
- Jane's Sentinel Security Assessment, updated 30 January 2013. Refereret i UK Home Office: Iran - Country of Origin Information Report. September 2013.
http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1380713752_iranreport-0913.pdf
- Landinfo: Iran: Kristne og konvertitter. Juli 2011. <http://www.landinfo.no/id/416>
- Landinfo: Iran: PJAK – Parti for et fritt liv i Kurdistan. Juni 2013. <http://www.landinfo.no/id/416>
- Landinfo: Iran: Rettsvesenet i Den islamske republikken Iran. August 2011. <http://www.landinfo.no/id/416>
- Landinfo: Iran: Straffeforfølgelse av utroskab. Juli 2011. <http://www.landinfo.no/id/416>
- Migrationsverket: Rättsligt ställningstagande angående den individuella prövningen av individer tillhörande minoriteter och andra grupper i Iran samt flyktingskap sur place för individer ur denna grupp. 27. juni 2012.
<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=27833>
- Minority Rights Group International: State of the World's Minorities and Indigenous Peoples 2013. September 2013. <http://www.minorityrights.org/12071/state-of-the-worlds-minorities/state-of-the-worlds-minorities-and-indigenous-peoples-2013.html>
- Politiken online: Iranske vælgere overrasker igen. 14. Juni 2013.
<http://politiken.dk/udland/ECE1996932/iranske-vaelgere-overrasker-igen/>
- Reporters Without Borders: Journalists going missing in Iran, those based abroad getting death threats. 1. Marts 2011. http://en.rsf.org/iran-journalists-going-missing-in-iran-01-03-2011_39647.html#
- Statement by Mr. Ahmed Shaheed, Special Rapporteur on the Situation of Human Rights in the Islamic Republic of Iran, 68th session of the General Assembly, 23 October 2013.
<http://shaheedoniran.org/english/english/shaheeds-speech-at-the-un-october-2013/>
- Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran: March 2012 report.
<http://shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/latest-reports/report-of-the-special-rapporteur-on-the-situation-of-human-rights-in-the-islamic-republic-of-iran-3-6-2012/>
- Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran: March 2013 report.
<http://shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/latest-reports/special-rapporteur-s-february-2013-report-on-the-situation-of-human-rights-in-the-islamic-republic-of-iran/>
- Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran: October 2013 Report.
<http://shaheedoniran.org/wp-content/uploads/2013/10/N1350031.pdf>
- Tal og Fakta på Udlændingområdet 2012. <http://www.nyidanmark.dk>
- Transparency International: Corruption by Country.
http://transparency.org/country#IRN_DataResearch_SurveysIndices
- Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp: Iranian Kurds; On Conditions for Iranian Kurdish Parties in Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran. September 2013. <http://flygtning.dk/viden-fakta/publikationer/publikationer/>
- Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Landinfo: On conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. Februar 2013.
<http://flygtning.dk/viden-fakta/publikationer/publikationer/>
- UK Foreign and Commonwealth Office: Human Rights and Democracy: The 2012 Foreign & Commonwealth Office Report - Iran, 15 April 2013. <http://www.hrdreport.fco.gov.uk/wp-content/uploads/2011/01/2012-Human-Rights-and-Democracy.pdf>

- UK Foreign and Commonwealth Office: Human Rights and Democracy: The 2012 Foreign & Commonwealth Office Report - Country updates: Iran. Opdateret 30. Juni 2013.
http://www.ecoi.net/local_link/244468/366670_en.html
- UK Home Office: Iran - Country of Origin Information Report. September 2013, Annex B.
http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1380713752_iranreport-0913.pdf
- UN General Assembly: The situation of Human Rights in The Islamic Republic of Iran: Report of The Secretary General, 23. September 2009. <http://www.refworld.org/docid/4ad87b962.html>
- UN Human Rights Committee: Consideration of reports submitted by States parties under article 40 of the Covenant: Concluding observations of the Human Rights Committee - Islamic Republic of Iran. November 2011.
<http://www.google.dk/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=1&ved=0CCwQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww2.ohchr.org%2Fenglish%2Fbodies%2Fhrc%2Fdocs%2FCCPR.C.IRN.CO.3.doc&ei=-ES0UuvmHvD74QT8wIGADg&usg=AFQjCNHSUwYgS0gJQJ-GHD6sFRbJPbPcXQ&cbvm=bv.58187178,d.bGE>
- UNFPAs landprofil på Iran: <http://iran.unfpa.org/Country%20Profile.asp> - Tal for 2011
- United States Commission on International Religious Freedom: Annual Report 2013. April 2013.
<http://www.aina.org/reports/uscirf2013.pdf>
- US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2012 – Iran. April 2013.
http://www.ecoi.net/local_link/245054/354978_en.html
- US Department of State: 2009 Human Rights Report Iran, 11. marts 2010.
<http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/2009/nea/136068.htm>
- US Department of State: 2012 International Religious Freedom Report – Iran. Maj 2013.
http://www.ecoi.net/local_link/247438/357653_en.html
- World Security Network, Iran's Intelligence and Security Services, 20. November 2010.
<http://www.worldsecuritynetwork.com/Iran/Dumitrescu-Octavian/The-Intelligence-and-Security-Services-of-Iran>